

Základní škola a Mateřská škola Těrlicko, příspěvková organizace

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A OKOLÍ	4
3	PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY	6
4	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
4.1	Psychosociální podmínky	7
4.2	Spolupráce se zákonnými zástupci	8
4.3	Organizace	11
4.4	Životospráva	13
4.5	Věcné podmínky	14
5	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	17
5.1	Vize a cíle vzdělávacího programu.....	17
5.2	Vzdělávací strategie	20
5.3	Nastavení procesu diagnostikování	26
5.4	Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí	29
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	35
6.1	Integrované bloky	35
6.2	Projekty a programy.....	58
7	AUTOEVALUACE	63
7.1	Oblasti autoevaluace	63
7.2	Cíle autoevaluace	64
7.3	Kritéria autoevaluace	66
7.4	Metody a nástroje pro autoevaluaci	69
7.5	Termíny, odpovědnost a frekvence autoevaluace	70

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Těrlicko, příspěvková organizace

Sídlo: Májová 554/1, 735 42, Horní Těrlicko
Hradištská 147/47, 735 42 Těrlicko - Hradiště

IČO : 72545461

Redizo: 691003131

Ředitel školy: Mgr. Jiří Jekl

Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání: Mgr. Kateřina Kunčická

Kontakt: tel: 731 491 145, 739 669 717

e-mail: info@skolaterlicko.cz

datová schránka: 8c35fwa

Zapsána: Krajský soud v Ostravě, spisová značka F 38970/2011

Právní forma: příspěvková organizace

Internetová adresa: <http://www.skolaterlicko.cz/ms-terlicko/>
<http://www.skolaterlicko.cz/ms-hradiste/>

Zřizovatel: Obec Těrlicko, Horní Těrlicko 474, 735 42 Těrlicko

Číslo jednací: 01/TĚ/477/2026

Platnost a účinnost dokumentu: od 1.9.2026

Zpracovatel ŠVP: Mgr. Kateřina Kunčická s kolektivem zaměstnanců

Schválil: Mgr. Jiří Jekl

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A OKOLÍ

Mateřská škola Těrlicko byla vystavěna v roce 1981. Od roku 2012 je součástí škol v obci Těrlicko sloučených v jeden právní subjekt, jehož zřizovatelem je Obec Těrlicko a nese název *Základní škola a Mateřská škola Těrlicko, příspěvková organizace*.

Škola je celodenním zařízením, s kapacitou 84 dětí, je trojtřídní, jsou zde vzdělávány děti ve věku od 2 do 7 let. Budova MŠ se nachází v centru obce, což nabízí nejen snadnou dostupnost místním dětem, ale také dětem z přilehlých obcí. Samotná poloha objektu poskytuje náměty k procházkám po obci, do místní knihovny chodí děti několikrát ročně, stejně jako do kulturního domu na filmová nebo divadelní představení. Děti to nemají daleko ani do, ke střelnici přilehlého lesa nebo k Těrlické přehradě, kolem které byla vystavěna přírodní stezka, kde můžeme s dětmi nerušeně a bezpečně pozorovat vodní hladinu, přírodu a její změny. Při pobytu venku využíváme nejen vlastní rozlehlou zahradu, jejíž dominantou je dřevěná loď, dvě prostorná pískoviště, skluzavky usazené v kopci, smyslový chodníček, pružinové houpačky, balanční lávka, lanové centrum, šeptanda nebo kolotoč, ale také nové herní zákoutí, s blátivou kuchyňkou osázené, keři a ovocnými stromy, které jim vytvářejí přírodní stín a přinášejí podněty při sledování změn v přírodě během celého roku. Často navštěvujeme i sportovní hřiště u místního parku a průlezký v parku samotném.

Mateřská škola je dvoupatrová, pavilónového typu s vlastní kuchyní a rozlehlou zahradou, kterou chceme nadále zvelebovat a obohacovat o edukativní prvky převážně v přírodním stylu. V přízemí se nachází třída s nejmladšími dětmi, v jejíž herně je umístěn prostorný dřevěný domeček se skluzavkou. V horním patře se nachází další dvě homogenní třídy, každá s vlastní šatnou, se sociálním zařízením a prostornou hernou, ve které děti zároveň odpočívají. Všechny třídy jsou barevně sladěny a vybaveny vkusným nábytkem tak, aby bylo dětem „vše na dosah“. V přízemí je kancelář pro zástupce ředitele, školní kuchyň, kancelář vedoucí ŠJ, sklady a prádelna.

Mateřská škola v Hradišti byla založena v roce 1921 a péčí ústředí Slezské matice osvěty lidové byla 1.12.1924 otevřena. Od roku 2012 je součástí škol v obci Těrlicko sloučených v jeden právní subjekt, jehož zřizovatelem je Obec Těrlicko a nese název *Základní škola a Mateřská škola Těrlicko, příspěvková organizace*.

Mateřská škola je jednotřídní s celodenním provozem a nachází se v přízemí společné budovy se základní školou a školní kuchyní. Kapacita mateřské školy je 25 dětí. Mateřská škola se skládá z herny, která se využívá rovněž jako místnost pro odpočinek, místnosti pro úschovu lehátek, třídy se stoly a židlemi, ve které se děti rovněž stravují. Součástí je sociální zařízení a šatna. Školní zahrada a hřiště má široké využití pro pobyt venku v každém ročním období. Mateřská škola je situována na okraji vesnice a je obklopena loukami, na kterých se pasou krávy a ovce. V docházkové blízkosti se nachází farma, sochařský park, včelař. Situační poloha naší školy přímo vybízí k environmentální výchově, jenž tvoří hlavní cíl výchovně vzdělávacího programu a nabízí dětem zdravé a podnětné prostředí. S dětmi trávíme co nejvíce času venku, kde mají možnost sledovat přírodu jako zdroj poznání. Zahradu naší školy tvoří z velké části travnatý povrch, který je osazen stromy a keři, jenž přináší dětem radost a zároveň zdroj znalostí po celé roční období. Na školní zahradě máme vytvořen vlastní záhon a pařeniště, kde s dětmi pěstujeme ovoce i zeleninu. Díky blízkosti farmy jsou děti v pravidelném kontaktu se zvířaty, které pozorují od samotného narození.

Díky lokalitě (blízkost lesa, čerstvý vzduch a atmosféra malé obce), ve které je naše škola situována, mají děti možnost klidného a zdravého vývoje. Nabízíme kvalitní péči o všechny děti předškolního věku, které docházejí do naší mateřské školy /sportovní a kulturní akce, společné akce pro děti a rodiče, výlety, práce v keramické dílně, kroužky pro děti dle zájmu a nabídky, projektové dny, apod. Využíváme nabídky divadelních a filmových představení, nabídky výchovných programů /např. besedy s policií a hasiči, návštěvy ekofarmy, včelaře apod./

V naší mateřské škole se snažíme nabídnout vhodné vzdělávací prostředí, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně a spokojeně a které mu zajišťuje možnost projevit se přirozeným dětským způsobem.

Chceme být pro dítě průvodcem na jeho cestě za poznáním a probouzet v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat.

3 PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY

Pedagogický sbor funguje jako pracovní tým, vzájemně si pomáhá a flexibilně řeší vzniklé překážky (např. zastupování). Všichni učitelé mají potřebnou kvalifikaci a pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Dětem se v každé třídě věnují dvě učitelky, které se střídají v ranních a odpoledních směnách. V době organizačně nejnáročnějších činností, mezi něž patří například převlékání na vycházku, pracují na třídě vždy dvě učitelky a mladším dětem pomáhají také provozní pracovnice. Pedagogický tým je v případě přiznání podpůrných opatření doplněn o asistenty pedagoga nebo školního asistenta. V případě, že nelze při absenci učitelek zajistit suplování nebo v případě, že by se jednalo o značně neekonomické řešení pak (zcela výjimečně) spojujeme, převážně v odpoledních hodinách, třídy.

Pedagogický tým klade důraz na používání inovativních metod výuky, podporují u dětí kreativitu a samostatnost, snaží se děti zapojit do dění ve třídě. Většina činností zahrnuje prožitkové učení, prvky polytechnické výuky nebo výuku pomocí digitálních technologií. Důležitou součástí dne je zařazování pohybových aktivit, vlastní hry dětí a pobytu venku.

Kolektiv školy je na sobě závislý, snažíme se vytvářet prostředí vzájemné důvěry, tolerance a pomoci. Je vytvořen funkční informační systém i směrem k rodičům a veřejnosti (sociální sítě, e-mailová komunikace, nástěnky).

Pro práci učitele nestačí pouze mít odpovídající vzdělání, učitelka musí mít ráda děti, není totiž pouhým dozorcem, je jejich průvodcem v procesu učení. Uvědomujeme si, že učitel svým chováním, vyjadřováním i životním stylem utváření pozitivní vzory pro děti.

Aktivně usilujeme o další sebevzdělávání, které může do naší práce přinést nové podněty, snažíme se pružně reagovat a zavádět nové metody při vzdělávání dětí. Učitelky stále aktivně usilují o svůj profesní růst a sebevzdělávání je umožněno dle nabídky akreditovaných společností, ze kterých si učitelky vybírají semináře podle svého zájmu nebo jim jsou doporučovány kurzy na základě aktuálních potřeb školy či jejich profesní úrovně. Další poznatky mohou učitelky získat v rámci sebevzdělávání a doplňováním vědomostí prostřednictvím odborné literatury nebo materiály zveřejněnými na webových stránkách.

Jako pedagogové jsme schopny tolerovat vlastní individualitu i individualitu kolegyně a vzájemně si naslouchat a vhodně reagovat. Celý pedagogický tým i ostatní

zaměstnanci MŠ usilují o to, aby se zde dítě cítilo šťastně a bylo spokojené. Snažíme se o dobrou spolupráci s rodiči a všestrannou informovanost.

4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Psychosociální podmínky

Dětem jsou vytvářeny takové podmínky, aby se hned při vstupu cítily bezpečně a do školky chodily rády. Nabízíme jim dostatek prostoru pro volnou hru i odpočinek, mohou si volit z nabízených tvořivých aktivit, což má přispět k jejich spokojenosti a celkové pohodě a důvěře. Děti se cítí být přijímány, respektovány jako samostatná osobnost a mohou se podílet na objevování světa kolem sebe v míře a tempu, jakou si samy určí. Učitel respektuje individualitu jednotlivce, jejich rozdílnost a volí vhodnou komunikaci, při které zmizí případné obavy z nepřijetí či neúspěchu. Učitelé kladou důraz na individuální a empatický přístup k dítěti, snaží se ho vyslechnout, povzbudit a motivovat, aby jeho pobyt ve třídě byl radostný a cítil se zde šťastně. Učitelé se svých vystupováních snaží dětem nenásilně utvářet vzor prosociálního chování. Vztahy mezi dětmi jsou rozvíjeny formou spolupráce, empatie, důvěry a vzájemného respektu. Pedagogové dbají na prevenci konfliktů a pomáhají budovat zdravé sociální vazby. Důležitou součástí je také úzká spolupráce s rodinou, aby byly zohledněny individuální potřeby každého dítěte a zajištěn jeho harmonický rozvoj.

Nabízíme dětem dostatek podnětů pro vlastní hry, usilujeme o zapojení do cíleně připravených společných aktivit, činnosti jsou záměrné a navzájem propojené tak, aby vedly ke komplexnímu rozvoji celé jejich osobnosti při dodržování stanovených pravidel, na jejichž tvorbě se spolupodílí, a která mají přispět k pocitu bezpečí, spravedlnosti a zodpovědnosti, což pomáhá dětem lépe porozumět vlastním i společným potřebám. Pedagogicky řízené činnosti plánujeme tak, aby byly pro děti zajímavé, přitažlivé a chtěly se jich samy účastnit. Vzdělávací nabídka je přizpůsobena mentalitě každého dítěte, je přiměřeně náročná a prakticky využitelná. Na její tvorbě se spolupodílí také děti.

Děti do aktivit nenutíme, avšak sledujeme, zda se určitým činnostem nevyhýbají úmyslně a soustavně. Mají možnost odmítnout, zvolit si jinou činnost. Nezařazujeme nezdravé soutěžení dětí, nesrovnáváme jejich výsledky, vždy oceníme každou činnost,

snahu či výsledek. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a pravidel, která jsou ve škole spoluvytvářena.

Pro děti se snažíme vytvářet prostředí, ve kterém se cítí spokojeně, jistě a bezpečně. S každým dítětem pracujeme jako s jedinečnou osobností, citlivě sledujeme, a se zdravou mírou respektujeme, jeho potřeby, touhy a zájmy, zohledňujeme jeho psychický, tělesný i sociální stav a vývoj. Nově přijaté děti mají možnost postupné adaptace a po domluvě mohou postupně prodlužovat délku pobytu ve třídě.

Učitelky jsou pro děti partnerem, který je doprovází při cestě za poznáním. Pedagogové respektují práva a potřeby dětí, reagují na ně, všechny děti mají rovnocenné postavení. Celý kolektiv usiluje o vytváření pozitivního klimatu. Chceme, aby se všichni v prostředí MŠ cítili spokojeně a bezpečně.

U učitelů převažuje pozitivní hodnocení dětí a pochvaly, vždy oceňuje a popisujeme konkrétní projevy a výkony dítěte. Usilujeme o nenásilnou vzájemnou komunikaci. Děti učíme hodnotit své vlastní chování a chování kamarádů, podporujeme jejich samostatnost, kritické myšlení a odvahu projevit se jak verbálně tak neverbálně.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce mateřské školy s rodiči je založena na vzájemné důvěře, otevřené komunikaci a partnerském přístupu. Rodiče jsou systematicky zapojováni do života školy prostřednictvím společných akcí, konzultací, individuálních pohovorů a tematických workshopů. Tyto aktivity posilují jednotný přístup k výchově a vzdělávání a přispívají k vytváření prostředí, které respektuje individuální tempo a potřeby každého dítěte. Jejich účast je velkým přínosem pro děti, učitelky i rodiče. Vnáší do života mateřské školy pestrost, aktivitu a také radost dětem. Rodiče jsou motivováni k tomu, aby vnímali úlohu mateřské školy jako doplňující k roli rodičovské výchovy. Rodiče mají možnost v době adaptace dítě doprovázet do třídy a pomáhat mu při jednotlivých činnostech. Rodiče informujeme o dění na třídách, individuálních výsledcích dítěte, o jeho pokrocích v učení a celkovém vývoji nebo vzniklých situacích, které chceme společně řešit. Učitelé nezasahují do života a soukromí rodiny, snaží se vyvarovat přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Za samozřejmost považujeme ochranu soukromí rodiny a zachování patřičné mlčenlivosti o jejich vnitřních záležitostech.

Mateřská škola s rodiči dětí spolupracuje na těchto úrovních:

Pravidelná komunikace:

Rodič má právo domluvit si individuální schůzku s učitelem na třídě nebo se zástupcem ředitelem eventuálně ředitelem školy. S informacemi o rodině zacházíme citlivě a ohleduplně. Zákonným zástupcům se snažíme poskytnout efektivní zpětnou vazbu, při níž nehodnotíme ani nesrovnáváme.

Zapojení rodičů do školních aktivit:

Při pořádání společných akcí se snažíme zapojit do její organizace. Reagujeme na nabídky představení různých profesí, přednášek s tím souvisejících nebo návštěvu jejich pracoviště. Při MŠ funguje spolek rodičů "Klub rodičů Krteček při MŠ Těrlicko, z.s.", který se spolupodílí na organizování zábavných akcí nejen pro děti, ale převážně společných akcí pro děti a jejich blízké.

Poradenství a podpora:

Zprostředkování komunikace mezi rodičem a poradenským zařízením. Poskytování interních informací o průběhu vzdělávání.

Společné plánování a rozhodování:

Rodičům nabízíme možnost podílet se na tvorbě vzdělávacího programu a na přípravě jednotlivých akcí. Rodiče se mohou aktivně podílet na plánování chystaných akcí, výletů a jsme otevření diskuzím při rozhodování o věcech týkajících se dalšího rozvoje a vzdělávání dětí, stejně tak i celé organizace.

Podpora dobrého přechodu dítěte:

Na začátku nabízíme dětem možnost vytvoření adaptačního plánu dle individuálních potřeb dítěte a domluvy s rodiči.

Přechod do ZŠ usnadňuje návštěva dětí v prvních třídách před zápisem do školy nebo setkání s paní učitelkou budoucí 1.třídy. S žáky z 1.tříd ZŠ spolupracujeme také při pořádání společných akcí, čímž stále udržujeme vztahy i zájem o naše děti.

Spolupracujeme se:

Základní školou

Od roku 2012, kdy došlo ke sloučení Mateřské školy a Základní školy Těrlicko, usilujeme o aktivnější spolupráci mezi žáky i pedagogy. Děti ze ZŠ/MŠ připravují pro děti předškolního věku zábavní akce a zajišťují snadnější přechod mezi vzdělávacími institucemi:

- spontánní aktivity – setkávání dětí v přírodě nebo v prostorách mateřské / základní školy
- organizované aktivity – návštěva předškoláků před zápisem do 1. třídy, společné návštěvy kina, besídky
- využívání velké i malé tělocvičny ZŠ

Spolupráce se školským poradenským zařízením (PPP a SPC) – odborný poradce při hledání nejvhodnějšího řešení pro rozvoj osobnosti a individuálních potřeb dětí, za podmínky zájmu zákonných zástupců

Spolupráce s Klubem rodičů Krteček – zajišťování finančních prostředků, organizování akcí (MŠ Těrlicko)

Spolupráce se SRPD – zajišťování finančních prostředků, organizování akcí (MŠ Hradiště)

Spolupráce s MŠ Těrlicko – vzájemné návštěvy školních zařízení, společné akce

Spolupráce s MŠ Hradiště – vzájemné návštěvy školních zařízení, společné akce

Spolupráce se zřizovatelem - Obecním úřadem – zajišťování materiálních podmínek, finančních prostředků (např. příspěvků na dopravu při organizaci výletů), zveřejňování příspěvků v Těrlických listech, sdílení na fcb

S ostatními subjekty:

Svaz žen – tematická vystoupení, vzájemná výroba dárek pro různé příležitosti (MŠ Těrlicko)

Domov s pečovatelskou službou – tematická vystoupení, výroba dárek pro různé příležitosti (MŠ Těrlicko)

Hasiči – vzájemné návštěvy, názorná cvičení, zajišťujeme exkurze do hasičské zbrojnice, hasiči přijíždějí do školy.

Myslivci - sbíráme lesní plody pro zvěř, účastníme se společných vycházek do lesa – krmení zvěře.

Policií ČR - výukové programy, návštěva příslušníků policie ČR ve škole, ukázky kynologů se psy

4.3 Organizace

Organizace vzdělávání v naší mateřské škole je přizpůsobena potřebám dětí, rodičů i pedagogů. Naším cílem je vytvořit podnětné prostředí, které podporuje komplexní rozvoj osobnosti dítěte a jeho plynulý přechod na další vzdělávání.

Konkrétní podmínky, které nejsou uvedeny v ŠVP PV, jsou součástí kapitol Školního řádu.

Mateřská škola je zřízena jako škola s celodenním provozem s určenou dobou pobytu pro děti

MŠ Těrlicko, Májová 554, Horní Těrlicko, od 6:15 do 16:15 hodin.

MŠ Těrlicko – Hradiště, Hradišťská 147/47 od 6:30 do 16:00 hodin

Vzdělávání v mateřské škole probíhá ve 3 homogenních třídách (MŠ Těrlicko, Májová 554) a jedné heterogenní (MŠ Hradiště, Hradišťská 147/47)

Organizace dne se řídí orientačním rozvrhem, neboť učitel musí umět reagovat na nečekaně vzniklé situace, které mohou pozměnit jinak pravidelný časový harmonogram. Učitel se dokáže přizpůsobit vzniklé situaci a flexibilně pozměnit vzdělávací nabídku a aktivity. Denní řád školy je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na podněty zvenčí i požadavky a přání dětí. Ve škole dodržujeme pravidelné rituály a pravidla, které dětem dávají jistotu a řád. Režim dne je přizpůsoben potřebám dětí a reaguje na aktuální situaci, kterým dokážeme přizpůsobit prováděné činnosti. Dětem necháváme větší prostor ke spontánní hře a přirozeným vzdělávacím aktivitám. Snažíme se děti podněcovat k vlastním aktivitám a experimentování, necháváme je pracovat svým tempem.

Zákonní zástupci v době určené pro příchod dětí do mateřské školy osobně předávají dítě po jeho převlečení v šatně učiteli mateřské školy MŠ Těrlicko (od 6,15 do 7,30 hod. v určené třídě, od 7,30 hod. se děti schází ve svých třídách). V 8,15 se obě mateřské školy uzamykají.

Denní režim dětí:

6:15 (6:30) - 8:15

otevření MŠ, volná hra, činnosti řízené i spontánní, rozvíjení podnětů nabízených učitelkou, pitný režim, nabídka ovoce

8:15

uzamčení všech vstupů do budovy školy

8:15 – 8:30	pohybová chvilka
8:30 - 9:00	hygiena, dopolední svačina, dokončení činností
9:00 - 9:30	řízené vzdělávací činnosti, komunitní kruhy, námětové činnosti dle vlastní volby, dokončení činností, postupný přechod k pobytu venku
9:30	osobní hygiena, příprava na pobyt dětí venku
9:30 - 11:30	pobyt dětí venku, sezonní aktivity
11:30 - 12:00	oběd a osobní hygiena dětí
12:00 – 12:30	předávání dětí zákonným zástupcům
12:00 - 14:15	odpočinek dětí, klidnější individuální činnosti a hry
14:15 –14:30	odpolední svačina, postupné předávání dětí zákonným zástupcům
14:30 - 16:15 (16:00)	zájmové a vzdělávací činnosti, spontánní aktivity, volné hry a činnosti, odchod domů
16:15 (16.00)	uzamčení budovy školy

Příchody a odchody jsou umožňovány také individuálně po dohodě s rodiči v průběhu celého dne. Vchod do MŠ je po celou dobu provozu uzavřen. Děti a zákonní zástupci vstupují až po zazvonění a představení se, pak učitelka otevře pomocí elektrického zámku vchodové dveře školky. Tímto opatřením omezujeme možnost vstupu cizím osobám do budovy. Materská škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí. K výkonu dohledu patří i pravidelná kontrola vybavení.

Organizaci průběhu dne lze podle potřeb a okolností upravit. Denní režim dětí je pružný, je ponechán dostatečný prostor pro spontánní činnosti, pohybové aktivity, pobyt venku i odpočinek dětí a umožňuje reagovat na aktuální situaci i individuální potřeby dětí. Mají-li děti rozvinutou námětovou hru, učitelky tuto činnost respektují, nechají ji dětem dokončit a plánované řízené aktivity se přesunou na pozdější dobu. Pravidelný denní řád je dodržován dobou podávání jídla a pravidelného pobytu venku, v ostatních směrech je flexibilní. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je zajištěno minimálně v rozsahu 2,5 hodiny denně.

Povinné předškolní vzdělávání:

Předškolní příprava probíhá celodenně, povinné předškolní vzdělávání od 8.00 – 12.00 hodin. Na starší děti klademe vyšší nároky a důsledněji vyžadujeme dodržování přiměřených pravidel. I když mladší i starší děti hrají stejnou hru, kreslí stejný obrázek, zpívají stejnou píseň, náročnost je odlišná. Malé děti se seznamují s textem, pohybem, stříháním..., starší již pracují s dechem, výslovností, provádějí preciznější pohyby, stříhají po linii, drží správně nůžky, pracují déle...

Vzdělávání dětí probíhá i v době pobytu venku, na vycházkách či na zahradě.

Individuální vzdělávání:

Rodičům, kteří zvolí formu individuálního vzdělávání, vedoucí učitelka doporučí oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno, a určí termíny k ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů u dítěte. Zákonný zástupce je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

4.4 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, která se připravuje ve vlastní kuchyni. Je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány předepsané intervaly. V případě potřeby a jsou-li dohodnuty a zajištěny nutné podmínky, je možno upravit stravování dle specifických potřeb dětí se zdravotními problémy. Děti do jídla nenutíme, vhodnou motivací se je snažíme vést k tomu, aby alespoň ochutnali. Naším záměrem je, aby stolování vnímaly jako společenský akt. Všechny děti si berou připravené jídlo samy (jen těm nejmladším na začátku školního roku pomáháme s nošením nápojů), většinou stolují najednou, nápoj rozlévá učitelka, starší děti se obsluhují samy včetně mazání pomazánek na pečivo. Děti postupně učíme používat k jídlu také nůž s vidličkou.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, v dopoledních hodinách 2 hodiny vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší. V případě nepříznivého počasí / mráz pod -10°C, náledí, silný vítr, déšť, inverze/ bude zajištěna náhradní činnost. Preferujeme především spontánní pohyb dětí dle jejich přání a potřeb.

V denním programu je respektována potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidové činnosti /prohlížení knih a časopisů, kreslení, apod./ Do spaní nikdo děti nenutí.

Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění. Učitelky nesmí podávat dětem jakékoliv léky.

4.5 Věcné podmínky

Prostory mateřské školy jsou dostatečně velké, díky čemuž vyhovují nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Ve třídách a hernách je dostatek prostoru pro stanovenou kapacitu dětí. Ve třídě v přízemí také probíhají divadelní představení pro děti. Televizi využíváme minimálně, slouží pouze k zpestření aktivit při dlouhodobě nepříznivém počasí nebo jako doplněk vzdělávací tematické nabídky. Třídy jsou prosvětlené, barevné, členité tak, aby děti motivovaly ke hře, odpočinku či aktivním činnostem. Součástí výzdoby jsou dětské výrobky. Kromě stolků a židlí ve dvou výškových variantách zde máme barevný nábytek, přizpůsobený opět výšce a věku dětí a je prostorově uspořádaný do několika koutků (pro hravé činnosti, relaxaci, výtvarné a tvořivé aktivity), doplněných hračkami a pomůckami, které splňují estetické, zdravotní i antropometrické požadavky a mají děti podněcovat k zájmu o nabízené činnosti, aby chtěly samy objevovat a experimentovat. Většinu hraček, pomůcek a pracovní materiál máme umístěn tak, aby si je děti mohly samostatně brát a následně i ukládat. Jsou stanovena pravidla pro jejich používání. K odpolednímu odpočinku slouží dětem prostory herny. Používáme lehké molitanové matrace, které si starší děti samy připravují a uklízí. V rámci moderních metod výuky a technologií máme k dispozici multifunkční interaktivní zařízení tzv. sweetbox, které je mobilní a může být proto využíváno ve všech třídách, robotické včelky, „mluvící knihy“ s Albi tužkou nebo zvukové pexeso. Dle finančních možností doplňujeme a inovujeme cvičební nářadí, náčiní, hračky i vybavení pro odpočinek. Zařízení tříd je orientováno k naplnění školního vzdělávacího programu, nábytek je přiměřený výšce a věku dětí.

Velká školní zahrada dětem nabízí dostatečný prostor pro pohyb i hru. Dominantou zahrady je herní prvek ve tvaru lodi, ten dětem nabízí široké využití a rozvíjí jak jejich motoriku, tak fantazii. Děti zde také mají k dispozici dvě pískoviště, na jednom je umístěn výtah na písek a manipulaci s ním. V uměle vytvořeném kopci, který v zimě využíváme ke

sjezdu, jsou z boku usazeny dvě skluzavky. Za pomoci rodičů jsme v roce 2019 vytvořili podél herní plochy s pružinovými houpačkami, šplhací sestavou a balančním mostkem, smyslový chodník, který je vyplněn různorodým přírodním materiálem a slouží dětem nejen k procvičení jejich balančních schopností, ale nabízí jim i pestré vjemy při jeho zdolávání bosou nohou. V dřevěném vláčku děti cestují dle své fantazie do všech koutů světa. V létě 2022 jsme zahradu obohatili malým lanovým parkem, který slouží k procvičení balance dětí a v roce 2023 přibyl malý kolotoč. Ještě jednou jsme využili náš kopec, pod kterým je zabudovaná tvz. „šeptanda“ – hru pro náslehy a správnou artikulaci. Malebné tóny nechávají děti zaznít při hře na venkovní dřevěný xylofon. Nově vytvořený herní koutek, který je zasazen mezi stín vytvářející stromy a keře, nabízí dětem prostor pro vlastní hru i námětové činnosti v přírodní kuchyňce. Pestrost herních prvků nabízí využití pro všechny věkové skupiny dětí. Velikosti a členitosti zahrady využíváme k sezónním hrám i ke společným akcím s rodiči.

Mateřská škola Těrlicko – Hradiště se nachází ve společné budově se Základní školou. V přízemí se nachází třída se stoly a židlemi, kde probíhá rovněž stravování. Součástí třídy je také vzdušná a barevná herna, která slouží i jako místnost pro odpočinek a relaxaci. Dále je zde šatna společná s umývárnou, WC pro děti, školní kuchyň a místnost pro zaměstnance.

Mateřská škola má dostatečně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Pro rozvoj informatického myšlení dětí a jejich digitálních kompetencí jsou v MŠ k dispozici dva tablety, dva elektronické mikroskopy, interaktivní vláček a elektronické knihy ALBI. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Děti přicházejí do MŠ zadním odděleným vchodem

budovy a přezouvají se na chodbě, kde jsou k dispozici botníky. Papuče k přezouvání si odkládají do laviček na chodbě. Sprchový kout se nachází v prostorách u WC zadního vchodu do budovy. V prvním patře budovy se nachází ZŠ. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada a školní hřiště. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Součástí školní zahrady jsou nové herní prvky, které odpovídají evropským i bezpečnostním normám. Uprostřed zahrady je umístěn dřevěný domeček se skluzavkou, který pomocí lezecké stěny podporuje pohybovou aktivitu dětí a šplhací tyč se postará i o dostatek zábavy. Na zahradě se nachází i budova pro úschovu hraček a kol. Školní hřiště je využíváno pro hry dětí, pohybovou činnost a rozvoj všech smyslů. Ve vrchní části zahrady je situován zahradní altán, který slouží mj. pro hry dětí a odpočinek. Zahradu naší školy tvoří z velké části travnatý povrch, který je osazen stromy a keři, jenž přináší dětem radost a zároveň zdroj znalostí po celé roční období. Na školní zahradě máme vytvořen vlastní záhon a pařeniště, kde s dětmi pěstujeme ovoce i zeleninu. Děti mají možnost na zahradě sbírat jahody, borůvky, rybíz a další plodiny, které zahrada poskytuje. Součástí zahrady je i hmyzí hotel, jenž u dětí rozvíjí úctu k životu ve všech jeho formách.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hluchnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin). Děti se samy podílejí svými výtvary na estetické výzdobě třídy a šatny, dětské práce jsou přístupné rodičům a veřejnosti. Prostory školy jsou vybaveny tak, aby umožňovaly dětem rozmanité zájmové aktivity.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací program maximálně přizpůsobujeme vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí a naplňujeme jej prostřednictvím specifických výchovných metod a forem výchovně vzdělávací práce.

Je inspirován citátem čínského filozofa Konfucia:

***„CO SLYŠÍM, TO ZAPOMENU.
CO VIDÍM, SI PAMATUJI.
CO SI VYZKOUŠÍM, TOMU ROZUMÍM.“***

Je zaměřen na podporu přirozených aktivit dětí předškolního věku, především pohybu, hry, manipulace s předměty a experimentování, na podporu zvědavosti, tvořivosti a touhy dětí poznávat a učit se vlastní zkušeností. Činnosti, jejich obsah a náročnost jsou voleny vzhledem k věku dětí. Specifickou pozornost věnujeme získávání klíčových kompetencí potřebných nejen pro přípravu dítěte na školu, ale hlavně pro přípravu dětí na život.

Naším hlavním záměrem je všestranný a harmonický rozvoj osobnosti dítěte se vztahem k ostatním lidem, k rodině, světu, k člověku, k jeho práci, k přírodě, ke svému zdraví, ale také vztahem k sobě samému i k druhým v souladu s lidskými hodnotami, jako jsou svoboda, rovnost všech lidí, soucit se slabšími, ohleduplnost. To všechno jsou podle nás základy pro zdravý život.

5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu

NAŠE VIZE:

**„ŠKOLKA PLNÁ ZÁŽITKŮ, OBJEVOVÁNÍ, HRY, VZÁJEMNÉ
DŮVĚRY, RESPEKTU K SOBĚ I DRUHÝM, EMPATIE, SMÍCHU,
RADOSTI A TOLERANCE“**

Chceme, aby vzdělávání probíhalo v příjemné atmosféře, děti se obracely na učitelky i kamarády s důvěrou, byli si oporou, všude zněl smích a děti se učily vzájemné toleranci a respektu.

Děti by měly mít dostatek volného času, aby mohly dělat to, k čemu se svobodně rozhodnou. Naším cílem je dát jim dostatečné množství impulzů a příležitostí k přitažlivým činnostem, které pro ně budou podnětné a zvolenou aktivitu budou dělat s radostí a z vlastního rozhodnutí. Usilujeme o to, aby volnost a spontaneita zůstala

v rovnováze s výchovně-vzdělávacími záměry a aby byla stále podporována vlastní aktivita dítěte.

Vhodnou motivací, esteticky vyváženým prostředím a dostatkem mnohostranných podnětů, chceme dětem zajistit různorodé aktivity, které povedou k tvořivému uplatnění vlastních zkušeností, k prožitkům, objevování a experimentování a přispějí k formulování zdravě sebevědomé a harmonicky vyvážené osobnosti v oblasti citové i rozumové, a které následně využijí v běžných životních situacích.

Předškolní vzdělávání cíleně usiluje o vytváření elementárních základů klíčových kompetencí dětí, které jsou příslibem jejich dalšího příznivého rozvoje a vzdělávání a to vše v přirozených a vstřícných podmínkách pohody a vzájemné úcty.

Přestože je mateřská škola kolektivní zařízení, nabízíme dětem v co největší míře možnost přirozeného volného pohybu, respektování individuálního tempa, učíme je samostatnému rozhodování, dětem poskytujeme pestrou nabídku činností podle jejich schopností a zájmu, mají možnost výběru či odmítnutí.

Učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání a to vše společnou cestou s rodiči.

Podporujeme přirozený pohyb v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany – usilujeme o dotvoření části zahrady s přírodními prvky.

Cílem je, aby se děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, aby byla respektována jejich jedinečnost, jejich možnosti a jejich individualita. Aby byly děti šťastné a spokojené a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti. Při vzdělávání a péči o děti postupujeme tak, aby naše práce vedla ke šťastnému dítěti, spokojenému rodiči a spokojenému zaměstnanci.

Cílem vzdělávacího programu je umožnit dětem uspokojovat jejich potřeby, rozvíjet jejich dovednosti a orientovat se v okolním světě. Program vyváženě zahrnuje všechny oblasti vzdělávání. V programu se zaměřujeme na rozvoj celé osobnosti dítěte.

Chceme pracovat tak, aby mateřská škola bylo místo, kde se děti na pobyt těší a vstupují do zařízení s důvěrou a každodenním očekáváním něčeho nového.

Mateřská škola chce navázat na rodinnou výchovu, neboť si uvědomujeme, že nejúčinnější a nejlevnější prevencí všech vlivů, které poškozují zdraví a neposilují odolnost těla a ducha, je dobrá výchova dětí v rodině a následně ve škole. Vycházíme z pochopení, že pro dítě není důležité množství poznatků, ale jeho účast na objevování

světa a prožitek z něj. Čas, který dítě prožije v mateřské škole, by měl být pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života a vzdělávání.

Snažíme se děti aktivně zapojovat do vzdělávacího programu, nabízet volbu při výběru činností i rozličné metody jejich realizace. Dětem necháváme prostor pro vlastní rozhodování a nalézání řešení reálných situací, přičemž soustavně zohledňujeme individuální zvláštnosti a zralost jedince.

Naše vize

- rozvíjet pohybovou všestrannost dětí
- vést smysluplnou diagnostiku dítěte a následně ji využívat jak při plánování, tak při diferenciaci nabídky činností, vést smysluplné portfolio dítěte
- prodloužit dobu pobytu venku, zařazovat řízené vzdělávací činnosti také ven, při procházkách podporovat probíranou tematiku
- posilovat odborné kompetence pedagogů, zvyšovat kvalifikovanost učitelů, rozvíjet pedagogické dovednosti učitelů a odborné znalosti pracovníků mateřské školy, využívat v praxi znalosti ze speciální pedagogiky
- doplňovat učitelskou i dětskou knihovnu vhodnou literaturou
- rozšiřovat nabídku spolupráce s různými spolky, sdruženími i jednotlivci.

Naším **hlavním záměrem** je rozvoj osobnosti dítěte s pozitivním vztahem k ostatním lidem, k rodině, světu, k člověku, k jeho práci, k přírodě, ke svému zdraví, ale také vztahem k sobě samému i k druhým v souladu s lidskými hodnotami, jako jsou svoboda, rovnost všech lidí, soucit se slabšími, ohleduplnost.

Chceme, aby dítě před nástupem do základní školy:

- Umělo se bezpečně pohybovat v různém prostředí, dbalo na vlastní bezpečnost i bezpečí ostatních. V rizikových situacích dokázalo zvolit vhodné chování a umělo říci „ne“, když to bylo potřeba.
- Dokázalo správně používat běžné předměty, náradí, náčiní i pracovní materiál a zvládalo jednoduché pracovní úkony.
- Přirozeně a gramaticky správně komunikovalo, umělo vyjádřit svůj názor, formulovat otázku a smysluplně odpovědět.
- Umělo řešit jednoduché praktické i myšlenkové problémy, nebálo se chyb a nenechalo se odradit dílčími neúspěchy.
- Spolupracovalo s ostatními, dokázalo hledat kompromisy a dodržovalo společně stanovená pravidla.
- Dodržovalo přiměřená pravidla společenského chování při kontaktu s dětmi i dospělými.

- Umělo se postarat o své osobní věci, udržovat v nich pořádek, plnit přiměřené úkoly a rozlišovat mezi hrou a povinnostmi.
- Mělo základní povědomí o významu životního prostředí a aktivně pomáhalo pečovat o své nejbližší okolí.

Vzdělávání je realizováno vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit při všech činnostech a situacích, které se během dne naskytnou. Uplatňujeme přitom formy individuálního, párového, skupinového vzdělávání, ale také frontálního.

5.2 Vzdělávací strategie

Rozvíjení klíčových kompetencí

K dosažení cílů předškolního vzdělávání využíváme vzdělávací strategie, které v plné míře respektují vývojová specifika a způsoby učení dětí předškolního věku, jejich individuální dispozice, potřeby a zájmy. Při volbě vzdělávacích strategií se snažíme vždy vycházet z průběžného pedagogického diagnostikování dítěte, respektovat poznatky o způsobech učení dítěte předškolního věku. K nejvýznamnějším patří spontánní učení probíhající zejména v rámci hry, kterou si dítě samo zvolí na základě svého zájmu.

Vedle spontánních činností a her dětem nabízíme vzdělávací činnosti, které připravuje pedagog. Z hlediska míry vedení pedagogem jsou koncipovány jako nepřímo řízené, v nichž pedagog dává dítěti možnost výběru z rozmanité nabídky. Dalším typem jsou vzdělávací činnosti řízené. V obou typech vzdělávacích činností působí pedagog v roli průvodce dítěte na cestě za jeho poznáváním. Jeho přístup je podporující, projevuje se respektující komunikací, vylučuje manipulaci s dítětem a vytváření soutěživého prostředí.

1. Individualizovaný přístup

Mateřská škola se plně přizpůsobuje potřebám, možnostem, tempu a zájmům každého jednotlivého dítěte. Vychází z principu, že každé dítě je jedinečné. Cílem není dovést všechny děti ve stejný čas ke stejnému výkonu, ale umožnit každému z nich dosáhnout svého osobního maxima v bezpečném a stimulujícím prostředí.

Individualizovaný přístup znamená:

- **Respektování osobního tempa:** Děti mají odlišnou rychlost zrání, učení i provádění běžných činností (např. sebeobsluha, stolování).

- **Vnitřní diferenciaci:** Učitelka v heterogenní třídě nabízí úkoly různých obtížností, aby uspělo jak dítě tříleté, tak nadaný předškolák.
- **Pedagogická diagnostika:** Neustálé, cílené sledování pokroků dítěte, které slouží jako podklad pro plánování dalších her a činností.
- **Partnerský přístup:** Pedagog vystupuje v roli průvodce, nikoli autoritativního řídícího prvku

Praktické metody realizace:

- **Centra aktivit:** uspořádání třídy do tematických koutků, kde děti pracují v menších skupinkách podle vlastního výběru.
- **Vedení dětského portfolia:** Složka, kam se ukládají výtvarné práce, pracovní listy a záznamy učitelky. Slouží k hodnocení vlastního pokroku dítěte.
- **Volná hra:** Poskytnutí dostatečného času pro spontánní hry, při kterých se přirozeně rozvíjí kreativita a sociální dovednosti.
- **Formativní hodnocení:** Zaměření na podporu sebehodnocení dítěte, oceňování jeho úsilí a dílčích úspěchů místo pouhého srovnávání s ostatními.

2. Hra jako hlavní metoda učení

Hra je základní přirozenou potřebou a hlavním specifickým prostředkem vzdělávání dětí předškolního věku. Hra není pouhým nástrojem pro vyplnění času, ale slouží jako ústřední metoda učení, která nahrazuje klasické školní vyučování. Umožňuje dětem získávat klíčové kompetence, objevovat svět a rozvíjet osobnost bez obav ze selhání nebo špatného hodnocení.

3. Propojení učení s reálným životem

Propojení učení s reálným životem je základním principem moderního předškolního vzdělávání, který dává dětem smysl v tom, co dělají. V mateřské škole se opírá o vlastní prožitky a autenticitu. Děti se neučí izolovaná fakta, ale získávají dovednosti skrze reálné situace, praktické činnosti a přímý kontakt se světem kolem sebe.

Propojení s reálným životem:

- **Smysluplnost:** Dítě si snadno zapamatuje to, co může okamžitě využít ve svém každodenním životě.
- **Přirozená zvědavost:** Vychází z vnitřní potřeby dítěte zkoumat okolní svět a napodobovat dospělé.
- **Rozvoj samostatnosti:** Učí děti postarat se o sebe, vyřešit běžné problémy a nebýt závislé na dospělých.
- **Trvalost poznatků:** Praktická zkušenost (tzv. „škola života“) vytváří mnohem hlubší paměťové stopy než pouhé vyprávění nebo prohlížení obrázků.

4. Spolupráce a sociální učení

Spolupráce a sociální učení v předškolním vzdělávání promění mateřskou školu v přirozenou „laboratoř mezilidských vztahů“. Rozvoj sociálních a personálních kompetencí je klíčový pro začlenění dítěte do společnosti. V MŠ se dítě poprvé setkává s širší skupinou vrstevníků a učí se žít s vědomím, že jeho svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého.

- Formování identity: Dítě poznává samo sebe skrze reakce a zpětnou vazbu od ostatních dětí.
- Rozvoj empatie: Schopnost vnímat potřeby a pocity druhých se nejlépe rozvíjí v každodenních situacích.
- Přirozená socializace: Přejít od egocentrického pohledu na svět („já a moje potřeby“) k sociálnímu vnímání („my a naše pravidla“).
- Prevence konfliktů: Děti se učí řešit neshody konstruktivně, verbálně a bez agresivity.

5. Rozvoj tvořivosti a fantazie

Rozvoj tvořivosti a fantazie je jedním z hlavních cílů předškolního vzdělávání, který dává dětem svobodu myšlení a základ pro budoucí flexibilitu v životě. Kreativita a představivost jsou přirozenými vlastnostmi předškolního věku. Úkolem mateřské školy není tyto schopnosti děti uměle „učit“, ale vytvářet pro ně bezpečné, inspirativní a svobodné prostředí, které je bude podněcovat a rozvíjet.

Tvořivost a fantazie v předškolním věku :

- Kognitivní rozvoj: Kreativita úzce souvisí s flexibilitou myšlení, schopností řešit problémy a hledat netradiční řešení.
- Psychická pohoda a katarze: Skrz tvorbu a fantazijní hry děti ventilují své skryté emoce, strachy, přání a zpracovávají zážitky z reálného světa.
- Rozvoj divergentního myšlení: Schopnost vidět věci z různých úhlů pohledu a nacházet více než jednu správnou odpověď.
- Formování osobnosti: Podporuje zdravé sebevědomí, odvahu vyjádřit vlastní názor a originální pohled na svět

6. Pobyt v přírodě a environmentální výchova

Na pobyt v přírodě a environmentální výchovu klademe v naší MŠ velký důraz, neboť u dětí buduje vytváří pozitivní vztah k živé i neživé přírodě. Cílem není teoretické učení o ekologii, ale rozvíjení environmentální senzitivity skrze přímý kontakt s přírodou, prožitek, pozorování a objevování.

Pobyt v přírodě a EVVO v MŠ znamená:

- **Rozvoj environmentální citlivosti:** Dítě, které si vybuduje citový vztah k přírodě, ji bude v dospělosti přirozeně chránit.
- **Podpora zdraví a imunity:** Pravidelný pohyb venku za každého počasí otužuje organismus a rozvíjí hrubou motoriku v členitém terénu.
- **Psychická pohoda:** Přírodní prostředí prokazatelně snižuje stres, agresivitu a hyperaktivitu u dětí, přináší klid a prostor pro soustředění.
- **Podněcování smyslů a badatelství:** Příroda nabízí nekonečné množství textur, vůní, zvuků a barev, které nelze v interiéru třídy nasimulovat.

7. Prožitkové, kooperativní a situační učení

Prožitkové, kooperativní a situační učení tvoří provázanou trojici moderních vzdělávacích strategií, které staví dítě do středu dění v mateřské škole. Tyto metody nahrazují tradiční, direktivní způsob výuky. Společně zajišťují, že učení v MŠ je pro děti přirozené, hluboké, emočně podbarvené a přímo propojené s realitou.

Prožitkové učení – „Učím se tím, co zažívám“

Prožitkové učení je založeno na předpokladu, že nejtrvalejší poznatky člověk získává prostřednictvím vlastních prožitků, emocí a přímé zkušenosti.

Kooperativní učení – „Učíme se společně a od sebe navzájem“

Kooperativní učení je založeno na spolupráci dětí při řešení úkolů. Úspěch jednotlivce je závislý na úspěchu celé skupiny.

Situační učení – „Učím se z toho, co se právě děje“

Situační učení využívá přirozených, reálných situací, které přináší každodenní život v mateřské škole. Tyto situace mají pro děti okamžitý a srozumitelný smysl.

8. Podpora seberegulace a autonomie

Podpora seberegulace (sebeovládání) a autonomie (samostatnost) je klíčovým procesem, který proměňuje závislé batole v samostatnou osobnost schopnou řídit své chování, emoce a učení. Rozvoj autonomie a sebeovládání je základním kamenem osobnostních kompetencí. Mateřská škola nefunguje jako místo drilu a slepé poslušnosti, ale jako bezpečné prostředí, kde dítě dostává svobodu volby ruku v ruce s přirozenou odpovědností.

9. Interaktivní a projektové učení

Interaktivní a projektové učení představují moderní, integrované strategie, které mění pasivní přijímání informací v aktivní, badatelské objevování světa. Tyto metody ideálně naplňují požadavek na celostní rozvoj osobnosti dítěte. Vycházejí z přirozené zvědavosti

předškoláků, propojují různé vzdělávací oblasti do logických celků a učí děti myslet v souvislostech.

Interaktivní učení – „Učení skrze dialog a akci“

Interaktivní učení je založeno na obousměrné komunikaci a aktivním vztahu mezi všemi účastníky – mezi dětmi navzájem, mezi dítětem a učitelem, i mezi dítětem a podnětným prostředím.

Projektové učení – „Učení skrze řešení reálného problému“

Projektové učení (metoda projektů) je dlouhodobější, hluboké zkoumání určitého tématu, které vychází ze zájmu dětí a směřuje ke konkrétnímu, hmatatelnému výsledku (produktu).

10. Podpora komunikace a jazyka

Podpora komunikace a jazyka v předškolním vzdělávání je velmi důležitá, protože rozvoj řeči je základním předpokladem pro úspěšné učení, socializaci a budoucí čtenářskou gramotnost. Mateřská škola vytváří podnětné řečové prostředí, kde se rozvíjí nejen správná výslovnost (artikulace), ale zejména schopnost srozumitelně vyjadřovat myšlenky, pocity a potřeby. Formou dramatizace, logopedických chvil, artikulačním cvičením, čtením pohádek, návštěvami knihovny, rozhovorů k tematickým celkům rozvíjíme u dětí řečový projev.

11. Práce s emocemi a podpora emocionální inteligence

Dává dětem základy pro celoživotní duševní zdraví a úspěšné sociální vztahy. Mateřská škola je pro dítě prvním místem, kde musí své emoce zvládat mimo bezpečí domova a v kontextu velké skupiny vrstevníků. Pomocí didaktických pomůcek učíme děti vyjádřit svůj pocit, emoci a také pochopit pocit druhého, respektovat ho.

12. Spolupráce s rodinou

Spolupráce s rodinou v MŠ je základním předpokladem úspěšné výchovy a vzdělávání dětí, neboť rodina a mateřská škola jsou partneři sdílející společný cíl. Rodiče zapojujeme do dění a společných akcí jako je Zahradní slavnost, Bramboriáda, Čarodějnické řádění, Den maminek, Radovánky nebo tvořivé dílny.

Všechny strategie kombinujeme a přizpůsobujeme konkrétním podmínkám tak, aby odpovídaly filozofii a potřebám dětí naší mateřské školy.

ROZVÍJENÍ ZÁKLADNÍ GRAMOTNOSTI

Důležitou součástí vzdělávání je podpora dětí v oblastech čtenářské a matematické gramotnosti.

PŘEDČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

Rozvoj čtenářské gramotnosti je záměr, který je potřeba naplňovat již od dětství. V rámci metod a forem práce motivují pedagogové děti k „práci“ s knihou a písmenky. Děti si knihy nejenom prohlížejí, naslouchají čtenému textu, zapojují se do vyprávění či diskutují o přečteném. Hledají informace na obrázcích, piktogramech, porovnávají slyšené s obrázkem, dle obrázku odhadují obsah nebo příběh dokončí. Učí se všimnout si rozdílů mezi textem a vlastní zkušeností, rozpoznávají jednoduché typy textů, doptávají se, používají ilustrace, pokud nerozumí textu, snaží se reflektovat své čtenářské zážitky. Mateřská škola využívá vlastní dětskou knihovnu, didaktické a obrazové materiály, deskové hry a další pomůcky podporující čtenářskou pregramotnost. Děti mají možnost přinést si do školy své oblíbené knihy z domova, čímž se posiluje jejich vztah ke čtení a přirozená motivace k práci s textem.

Čtení obrázkových knih: Děti si prohlížejí obrázkové knihy, diskutují o obrázcích a příbězích, což podporuje jejich schopnost interpretace a porozumění vizuálním informacím.

Hraní s písmeny: Používání magnetických písmen, skládaček nebo her zaměřených na rozpoznávání písmen a jejich zvuků, čímž se děti seznamují s abecedou.

Rýmování a rytmické hry: Procvičování říkanek, básniček, písní a rýmování pomáhá dětem rozvíjet sluchové vnímání a povědomí o zvucích v jazyce.

Vyprávění a poslech příběhů: Učitelé čtou dětem pohádky nebo vytvářejí jednoduché příběhy, které děti mohou poslouchat, což podporuje jejich slovní zásobu a schopnost soustředění.

Kreslení a "psaní": Děti mají možnost kreslit, napodobovat písmena nebo vytvářet vlastní "příběhy" prostřednictvím obrázků, což rozvíjí jejich jemnou motoriku a zájem o psaný jazyk.

PŘEDMATEMATICKÁ GRAMOTNOST

Při rozvoji matematické gramotnosti opět zohledňujeme zralost jednotlivce a snažíme se vycházet ze zkušeností jim známých. Rozvíjíme ji řešením problému ve dvojici i v kolektivu, děti hledají své vlastní postupy a strategie, rozpoznávají, podle jakého kritéria byla skupina objektů vytvořena, využívají pravidelnosti k řešení problémů, pracují na základě pokynů učitele, vytváří strategie, pravidla, zdokonalují svou hrubou a jemnou motoriku. Manipulují a experimentují s čísly, předměty, určují místo, počet, množství zaznamenávají graficky (pomocí puntíků) tvar, materiál, prostorově se orientují.

Hraní s čísly: Děti se seznamují s čísly prostřednictvím počítání předmětů, rozpoznávání číslic a chápání základních pojmů, jako více, méně nebo stejně.

Třídění a uspořádávání: Aktivita, při které děti třídí předměty podle barev, tvarů, velikostí nebo jiných vlastností, pomáhají rozvíjet logické myšlení a schopnost kategorizace.

Geometrické tvary a stavebnice: Používáním stavebnic, kostek nebo her s geometrickými tvary se děti učí rozpoznávat tvary, rozvíjejí prostorovou představivost a dovednosti k řešení problémů.

Matematické hry: Jednoduché hry jako sudoku pro děti, skládání číselných řetězců nebo interaktivní hry motivují děti k poznávání čísel a logického uvažování.

Praktické měření: Porovnávání délky předmětů, vážení nebo hraní s vodou a pískem při odměřování objemu umožňuje dětem pochopit a procvičovat pojmy jako délka, hmotnost a objem.

Stavebnice a skládání: Používání stavebnic, puzzle nebo mozaik podporuje u dětí prostorovou představivost, schopnost řešit problémy a chápat základní geometrické tvary.

5.3 Nastavení procesu diagnostikování

Pedagogové systematicky sledují děti při běžných činnostech, protože právě v přirozených situacích se nejlépe projevují jejich schopnosti, způsoby reagování a individuální potřeby. Součástí práce jsou také individuální aktivity zaměřené na rozvoj konkrétních oblastí, například řeči, motoriky nebo sociálních dovedností.

Významným zdrojem informací je komunikace s rodiči, kteří poskytují poznatky z domácího prostředí a doplňují tak celkový obraz o vývoji dítěte. Na základě analýzy získaných údajů pedagog stanovuje individuální vzdělávací cíle a volí vhodné metody práce.

Diagnostikování dítěte je chápáno jako průběžný a dlouhodobý proces, který umožňuje sledovat změny v jeho vývoji a pružně upravovat vzdělávací přístupy. Klíčovým nástrojem, který pedagog využívá, je diagnostické portfolio dítěte.

• **Dokumentace individuálních aktivit** Součástí portfolio jsou materiály z cílených činností zaměřených na řeč, motoriku, kognitivní či sociální dovednosti. Pedagog tak může porovnávat výkon dítěte v řízené situaci s jeho projevy v běžném provozu.

• **Ukázky dětských prací** Portfolio zahrnuje kresby, pracovní listy, fotografie výrobků či jiné výstupy dítěte. Tyto materiály umožňují sledovat jemnou motoriku, kreativitu, způsob řešení úkolů i postupné zrání schopností.

• **Fotodokumentace a videozáznamy** Vizuální materiály zachycují konkrétní situace, které nelze plně popsat textem. Pedagog díky nim může zpětně analyzovat chování dítěte, jeho interakce či způsob zapojení do činností.

Při nastavení diagnostikování dítěte pedagog využívá:

Pozorování dětí v přirozeném prostředí - spontánní reakce, způsoby komunikace, sociální interakce i pracovní návyky.

Individuální rozhovory a aktivity- umožňují sledovat konkrétní dovednosti (například jazykový projev, úroveň motoriky, schopnost soustředění nebo způsob řešení úkolů).

Práce s diagnostickými nástroji -záznamové archy, dotazníky, využíváme diagnostické portfolio dítěte - ukázky prací, fotografie, záznamy pozorování i reflexe pedagoga.

Spolupráce s rodiči - poskytují informace z domácího prostředí a sdílejí své zkušenosti s chováním a potřebami dítěte.

Stanovení vývojových cílů - jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány, aby bylo možné přizpůsobovat vzdělávací postupy a zajistit dítěti vhodnou podporu.

Průběžné vyhodnocování - diagnostické portfolio k pravidelnému zhodnocení pokroku dítěte.

ZÁŘÍ, ŘÍJEN, LISTOPAD:

sledujeme kolektivní vazby, pravidla, socializace

- Učitelé se věnují převážně pozorování dětí v přirozených aktivitách (hra, interakce s vrstevníky, adaptace na prostředí).
- Shromažďují počáteční informace o dětech (silné a slabé stránky, zájmy, případné obtíže).

- Zahájí komunikaci s rodiči – sběr informací o chování dítěte mimo školu. (dotazník)
- Vyplňují úvodní diagnostické záznamy, zaměřené na adaptaci a základní dovednosti (motorika, jazykové schopnosti, sociální interakce).
- Plánují první individuální rozhovory s dětmi.

PROSINEC, LEDEN:

průběžné pozorování v jednotlivých oblastech, 1.analýza pokroku

- Učitelé zařazují konkrétní aktivity zaměřené na sledované oblasti (kresba, jemná motorika, řečové dovednosti, samostatnost).
- Pokračují ve sledování mezilidských vztahů a spolupráce ve skupině.
- Vyhodnocují data a poznatky, vytvoří si s kolegyní na třídě obraz o vývojové úrovni jednotlivých dětí. Identifikace dětí, které potřebují větší podporu nebo odbornou pomoc. V případě potřeby osloví ke spolupráci rodiče a následně vypracují 1. PLPP, dle dohody s rodičem mohou doporučit kontakty k předběžnému vyšetření u specialistů (logoped, neurolog, ORL...). Rodič potvrzuje své souhlasné stanovisko s PLPP podpisem.

V diagnostikování se soustředíme na všechny oblasti, zapisujeme slovně i datumově zjištěné skutečnosti.

ÚNOR, BŘEZEN, DUBEN:

pozorování, vyhodnocování cílů, určování dalšího směru

- Hlubší diagnostikování, učitel používá specifických diagnostických nástrojů (pedagogické testování, strukturované aktivity) zaměřené na konkrétní oblasti vývoje.

Na základě získaných poznatků učitel stanoví vývojové cíle pro jednotlivé děti, plánuje konkrétní aktivity a strategii pro jejich dosažení.

Učitel aktivně realizuje podporu předškolního vývoje (např. řečové hry, motorická cvičení, sociální dovednosti), pravidelně pozorování pokroku u jednotlivých dětí

KVĚTEN, ČERVEN:

závěrečné vyhodnocení

Celkově zhodnocujeme individuální vývoj dětí, kolektivu třídy.

Učitel slovně vyhodnocuje pokroky a cíle, určuje další postupy v plánování diagnostické práce.

Učitelé k vyhodnocení využívají diagnostické portfolio dítěte.

Učitel vypracuje závěrečné hodnocení každého dítěte (pro případné předání nové učitelce nebo základní škole).

Prohlížením diagnostických portfolií seznamujeme rodiče s výsledky a konzultujeme další postupy, případně doporučí další spolupráci s odbornými pracovišti.

Průběžně během roku:

V průběhu celého roku sledujeme děti během jejich každodenních činností a zaznamenáváme zásadní změny či pokrok do diagnostického portfolia.

Pokud se objeví nové potřeby nebo situace, flexibilně upravíme diagnostický plán.

V případě potřeby konzultujeme výsledky diagnostiky s rodiči, se speciálními pedagogy, psychology nebo logopedy.

Veškeré poznatky týkající se dítěte, jeho vývoje a dosažených pokroků jsou považovány za důvěrné informace. V případě potřeby mohou být získané poznatky využity také při přípravě zpráv pro odborná pracoviště (PPP, SPC, SPU). Tyto zprávy slouží jako podklad pro další odborné vyšetření či doporučení podpůrných opatření. Předávání informací probíhá pouze se souhlasem zákonných zástupců.

5.4 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí

Klíčovým prvkem v mateřské škole je individualizace vzdělávání, protože učitel vnímá a respektuje každé dítě jako jedinečné, a proto se snaží každého jednotlivce rozvíjet podle jeho schopností, potřeb a zájmů a nabídnout mu tu nejvhodnější vzdělávací podporu a tím v maximální míře rozvíjet jeho potenciál.

Učitelé průběžně sledují děti během her a aktivit v přirozeném prostředí mateřské školy. Na základě pedagogického diagnostikování identifikují silné a slabé stránky.

Aktivita a činnosti jsou přizpůsobovány potřebám skupiny i jednotlivců. Děti mají možnost volit činnosti podle svých zájmů, pracovat svým tempem a rozhodnout se, do kterých aktivit se zapojí.

V rámci denního režimu jsou plánovány aktivity, které umožňují individuální přístup (např. individuální rozhovory, práce s dítětem na konkrétní dovednosti) i spolupráci ve skupinách, kde se děti učí pracovat společně, ale současně si rozvíjejí vlastní schopnosti. Nabízené činnosti jsou pestré a podporují samostatnost při rozhodování dětí a následně i jejich zodpovědnost za svou volbu.

Individualizovaný přístup zajišťuje, že každé dítě může rozvíjet svůj potenciál, překonávat obtíže a cítit se v mateřské škole přijímané a podporované. Soustředíme se na vytváření bezpečného a podnětného prostředí, které děti motivuje k učení a aktivnímu zapojení.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola má vytvořeny podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními, která stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Při vzdělávání dětí respektujeme jejich individuální potřeby a možnosti. Do MŠ mohou být zařazeny děti se speciálními vzdělávacími potřebami, jimž bylo na základě odborných vyšetření a posouzení školského poradenského zařízení vydáno rozhodnutí o vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je důležitá spolupráce učitele a zákonných zástupců.

Za jednu z důležitých podmínek úspěšného vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je jejich pozitivní přijetí ostatními dětmi a rodiči a v této oblasti se snažíme o kvalitní spolupráci s rodinami.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními I. stupně tvoří plán podpůrných opatření i bez doporučení školského poradenského zařízení. Od II. stupně podpory jsou podpůrná opatření vypracována ve spolupráci se školským poradenským zařízením, školou a zákonným zástupcem. Podle stupně podpory je zpracován plán pedagogické podpory nebo vytvořen individuální vzdělávací plán. Podpůrná opatření je možno uplatňovat

formou vzdělávání ve třídě zřízené dle §16 nebo vzděláváním formou inkluze v běžné třídě.

Učitel zajišťuje vhodné podmínky, volí odpovídající metody a prostředky vzdělávání s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí. Snahou učitelů je vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby mají-vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k dosažení základních gramotností, aby dosáhlo co největší samostatnosti a úspěšnosti.

Uplatňujeme individuální přístup a diferenciaci při plánování a organizování činností, včetně určování obsahu, metod i forem vzdělávání.

V rámci integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných třídách zajišťujeme optimální naplněnost těchto tříd v souladu s právními předpisy.

Individuální vzdělávací plán vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů speciálně pedagogického vyšetření a je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

PLPP obsahuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu.

PLPP u dětí s PO 1. stupně vypracovává na základě pozorování a předškolní diagnostiky dítěte třídní učitelka. Jedná se především o děti s méně závažnou vadou řeči, výraznějšími disproporcemi v oblasti vývoje nebo o děti s nadáním. Pokud se opatření projeví jako nedostatečná, navrhuje škola zvýšení stupně PO. O výši stupně rozhoduje SPC nebo PPP. O vyšetření SPC/PPP žádá rodič. Na základě vyšetření pak SPC/PPP vydá Doporučení ke vzdělávání, kde je stupeň podpory a jeho forma uvedena.

IVP/PLPP u dětí s PO 2.-5. stupně vypracovává speciální pedagog či školní logoped ve spolupráci s třídními učiteli, popř. asistentem pedagoga. V případě přechodu ze třídy speciální do běžné pak také ve spolupráci s bývalými pedagogy. S obsahem a formou naplňování IVP/PLPP jsou seznámeni rodiče během konzultací, ideální je spolupráce školy s rodinou a naplňování cílů rozvoje dítěte společně.

Vzdělávání dětí ve třídách zřízených dle §16 ŠZ

Počet dětí ve speciálních třídách je snížen, snažíme se vytvořit klidné a podnětné prostředí. Při péči o děti s PAS pomáhají asistenti pedagoga, třídy jsou vybaveny vhodnými kompenzační pomůckami nejen k realizaci strukturovaného učení.

Pedagogové upravují ŠVP do TVP dle složení tříd a speciálních vzdělávacích potřeb dětí. TVP doplňují stimulačními programy (např. integrované zájmové aktivity místo poledního spánku, prožitkové učení v rámci výletů, pobytů v přírodě.) Pro jednotlivé děti sestavujeme v úzké spolupráci s rodiči individuální vzdělávací plány nebo plány pedagogické podpory. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti, zaměřujeme se především na sebeobsluhu, komunikaci a rozvoj sociálních dovedností.

Ve třídách pracují pedagogové a asistenti pedagoga pomocí metody strukturovaného učení. Zaměřujeme se na rozvíjení motorických, kognitivních, senzorických ale i sociálních dovedností dětí. Velký důraz klademe na rozvoj komunikačních dovedností včetně nácviku alternativní komunikace.

Asistent pedagoga

je pedagogickým pracovníkem, který se snaží realizovat navržená podpůrná opatření ve vzdělávání u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Hlavním cílem jeho působení je podpora práce pedagoga při práci s dětmi, které vyžadují zvýšenou míru podpory ve vzdělávání. Asistent pedagoga vykonává přímou pedagogickou činnost, pomáhá učiteli při organizaci a realizaci vzdělávacího procesu ve třídě, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávacího procesu, včetně školou poskytovaných školských služeb. Pracuje s dítětem podle instrukcí učitele a podle vypracovaného IVP. Je součástí pedagogického týmu a také on přispívá k vytváření příznivého klimatu ve třídě.

Vzdělávání dětí nadaných

Naše mateřská škola usiluje ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci o vytvoření takových podmínek, které by vedly k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Proto se při práci s dětmi snažíme odhalit znaky jeho nadání, které dál podporujeme a rozvíjíme.

ŠVP umožňuje, aby třídní i individuální vzdělávací program, jeho obsah i podmínky, byly dle potřeb a možností rozumně přizpůsobeny mimořádným schopnostem dětí a popř. doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Rozvoj a podpora individuálních schopností dětí je zajišťována a organizována

tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky. Jednotlivé třídy jsou vybaveny širokou nabídkou her, stavebnic a učebních pomůcek se záměrem vytvářet kvalitní a zajímavé prostředí pro děti mimořádně zvědavé a nadané.

Na základě zjištění mimořádného nadání bude pro dítě vytvoření individuální vzdělávací plán, který reflektuje jeho specifické potřeby a zájmy. Ten umožní dětem pracovat rychlejším tempem, na náročnějších a specifických úkolech, s možností objevování nových témat nebo rozšíření vzdělávacího obsahu v preferovaných oblastech.

Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Proto jim bude poskytována zvýšená jazyková příprava jak v rámci běžných činností během celého pobytu v mateřské škole, ale také v rámci jazykových chvil a komunitních kruhů, aby se následně mohly aktivně zapojovat do výuky. Je třeba brát na vědomí, že se tyto děti český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojení českého jazyka.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, kterého lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání dětí je možné provádět již od dvou let věku dítěte, ale je nutno zohlednit specifika fyziologické, sociální i psychické úrovně věku dítěte. Toto období je

provázeno silnou fixací na matku. První kontakt s ostatními dětmi a získávání nových zkušeností sehrává důležitou roli při formování osobnosti jedince.

Vzdělávání dvouletých dětí organizujeme v přízemí mateřské školy ve třídě Krtečků z důvodu snadnější dostupnosti a s možností plynulého přesunu dětí na školní zahradu přes terasu při pobytu venku. Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Třída je vybavena podnětnými a bezpečnými hračkami a pomůckami vhodnými pro děti mladší 3 let. Uzpůsobený je také nábytek a režim dne. Častěji jsou zařazovány pohybové a relaxační aktivity, je dbáno na rozvoj obratnosti i samostatnosti dítěte s ohledem na jeho schopnosti i potřeby. Činnosti a výchovně vzdělávací nabídka je zaměřena převážně na sebeobsluhu, rozvoj řeči, rozvoj hrubé a jemné motoriky a na socializaci. Časová adaptace je umožněna bez časového omezení. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Věku dítěte se přizpůsobuje i podávání stravy, pitného režimu, délka a náročnost vzdělávacích aktivit, stejně jako délka pobytu venku. Dvouleté děti se učí především nápodobou, vlastním prožitkem a hrou. Činnosti jsou často opakovány, stávají se rituálem. Vzdělávání se orientuje na trénování návyků, upevňování dovedností a pozitivní prožitek z pobytu v mateřské škole. Děti nezatěžujeme zbytečným organizováním, všechny změny činností jsou postupné a probíhají v pozvolnějším tempu. Snažíme se o minimální změny v prostorovém i personálním zajištění chodu třídy. Děti se účastní jen omezeného počtu akcí, aby nebyly přetěžovány.

Učitelka uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup. Pedagogičtí pracovníci jsou průběžně proškolení pro práci s dětmi mladšími tří let. Aktivně jsou podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Péče o děti od dvou do tří let je organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Integrované bloky

Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu (ŠVP) je uspořádán do pěti integrovaných bloků (IB). Všechny IB jsou plněny průběžně během celého školního roku, bez časového omezení a bez časové posloupnosti.

Učitelky integrované bloky ŠVP rozpracovávají do třídních vzdělávacích plánů (TVP) v podobě kratších tematických celků (TC), ve kterých zohledňují individuální potřeby dětí, věkové složení třídy a situaci v dané třídě. Učitelky průběžně označují ty výstupy (např. datem, barevným označením), které již byly zařazeny do vzdělávání, aby bylo možné dohledat tematický celek, ve kterém byl výstup plněn. Značení slouží učitelkám jako kontrola, zda naplňují stanovené výstupy (cíle) rovnoměrně.

Témata si učitelky volí z obsahu integrovaného bloku, nabídka je orientační, není závazná. Tematické celky jsou číslovány chronologicky tak, jak jsou zařazovány do TVP (bez specifikace IB) a stejným chronologickým způsobem jsou zapisovány do třídní knihy. Je-li třeba, tematické celky se mohou doplnit nebo upravit – směrodatné jsou potřeby a zájmy dětí, návrhy rodičů, naše poznatky apod. Tvořivě využívají aktuální vzdělávací příležitosti, zejména to, že se ptají dětí, co by je zajímalo, co navrhuje. Vycházejí ze zjištění pedagogického diagnostikování a důsledně postupují s ohledem na individuální zájmy, potřeby a vývojové možnosti dětí, a to včetně volby témat.

I. INTEGROVANÝ BLOK:

JAK FUNGUJE SVĚT

CHARAKTERISTIKA BLOKU:

Integrovaný blok rozvíjí sebekognání dětí, jejich vztah k nejbližšímu okolí, přírodě a společnosti. Zaměřuje se na posilování prosociálních vztahů v mateřské škole. Prostřednictvím přirozených činností, her, prožitkového učení, experimentování a objevování děti získávají zkušenosti, které jim pomáhají porozumět sobě, druhým lidem i prostředí, ve kterém žijí. Důraz je kladen na rozvoj osobnosti dítěte, budování pozitivních vztahů, podporu zvědavosti, samostatnosti a vytváření odpovědného vztahu k přírodě i společnosti.

Celý integrovaný blok podporuje harmonický rozvoj dítěte ve všech vzdělávacích oblastech. Děti získávají nové poznatky prostřednictvím vlastního prožitku, aktivního objevování a spolupráce s ostatními. Rozvíjejí své komunikační, sociální, pohybové i poznávací dovednosti, učí se respektovat sebe i druhé a vytvářejí si základy odpovědného vztahu k přírodě, společnosti i sobě samým.

V tematickém celku **Moje místo pod Sluncem** děti poznávají samy sebe, svou rodinu, kamarády a prostředí mateřské školy. Učí se vnímat svou jedinečnost, pojmenovávat své vlastnosti, potřeby a pocity. Seznamují se s rolemi jednotlivých členů rodiny, upevňují vztahy s vrstevníky a získávají pocit bezpečí a sounáležitosti ve třídě. Prostřednictvím společných aktivit si vytvářejí pozitivní vztah ke školce jako místu, kde mají své kamarády, pravidla a zážitky.

Téma **Příroda v proměnách času** vede děti k poznávání koloběhu roku a změn, které se odehrávají v přírodě během jednotlivých ročních období. Děti pozorují proměny počasí, rostlin, živočichů i lidských činností v průběhu roku. Prostřednictvím pobytu venku, pozorování, pokusů a tvořivých aktivit si vytvářejí základní představy o přírodních zákonitostech a rozvíjejí citlivý vztah k životnímu prostředí.

V tematickém celku **Lidé a jejich práce** děti objevují svět povolání, lidské práce a vzájemné spolupráce. Poznávají různá zaměstnání a jejich význam pro společnost, seznamují se s cestou potravin od výroby až na stůl a uvědomují si hodnotu lidské práce. Prostřednictvím hudebních a rytmických činností rozvíjejí svou kreativitu a seznamují se s hudbou jako součástí lidské kultury. Současně se učí respektovat odlišnosti mezi lidmi a vnímat rozmanitost jako přirozenou součást života.

Téma **Živly kolem nás** seznamuje děti s přírodními živly a jejich významem pro život na Zemi. Děti poznávají vlastnosti vody, vzduchu, ohně a země prostřednictvím experimentů, pozorování a praktických činností. Učí se chápat jejich přínos i možná rizika a osvojovat si

zásady bezpečného chování. Získávají zkušenosti s přírodními jevy a rozvíjejí schopnost hledat souvislosti mezi děním v přírodě a životem člověka.

NABÍDKA PODTÉMAT PRO PLÁNOVÁNÍ TVP PV:

- ***Moje místo pod Sluncem*** - Kdo jsem já, Já a moje rodina, Můj kamarád/ka, Moje školka, značka).
- ***Příroda v proměnách času*** – Když se země probouzí, Hurá je tu léto, Když padá listí, Paní zima čaruje
- ***Lidé a jejich práce*** – Čím budu, až vyrostu, Od zrnka k bochníku, Všichni jsme stejní a přitom jiní, Já jsem muzikant.
- ***Živly kolem nás*** – Voda je život, Oheň dobrý sluha zlý pán, Co vypráví vítr, Země a její podklady

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ:

Naplnuje své biologické potřeby. (DJT/TSB 04)

Zvládá základy grafomotoriky. (DJT/PHJ 05)

Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu. (DJT/PHJ 07)

Vyhledává příležitosti k pohybu. (DJT/PHJ 08)

Zvládá sebeobsluhu. (DJT/PZI 01)

Má osvojené základní hygienické návyky. (DJT/OZD 01)

Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory. (DJP/SAE 01)

Navazuje a rozvíjí citové vazby. (DJP/SAE 04)

Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu. (DJP/MOP 05)

Rozpozná rým, rytmičuje. (DJP/JAR 06)

Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními. (DJP/PDO 06)

Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění. (DJP/PMP 05)

Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary. (DJP/PMP 05)

Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy. (DJP/PMP 06)

Poradí si v nové situaci. (DDS/ASO 01)

Začlení se do skupiny. (DDS/ASO 02)

Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi. (DDS/ZEH 01)

Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití. (DDS/ZEH 03)

Pojmenuje místo a zemi, ve které žije. (DDS/SLK 01)

Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech. (DDS/ZKS 05)

Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci. (DAS/PSP 01)

Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim. (DAS/ZPO 01)

Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání. (DAS/BCH03)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE K UČENÍ

KKU 01: Při učení využívá strategie pokusu a omylu

Vytváříme bezpečné prostředí, kde je chyba chápána jako přirozená součást učení.

KKU 02: Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost

Jasně stanovujeme pravidla a strukturu v průběhu činností, aby děti věděly, co se od nich očekává.

KKU 03: Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

Umožňujeme dětem podílet se na plánování činností.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ**KKO 01: Vyjadřuje se různými způsoby**

Vytváříme prostředí, ve kterém je každý projev respektován a vítán.

KKO 02: Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny

Povzbuzujeme děti, aby sdílely své zážitky a zájmy v kruhu či během komunitního setkání.

KKO 04: Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává

Učíme děti, jak vyhledávat základní informace vhodné jejich věku.

KKO 05: Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace

Stanovujeme a vizualizujeme jasná pravidla komunikace ve třídě (např. nemluví, když mluví někdo jiný, respektuji názor druhého).

Podporujeme respekt k ostatním a budování důvěry ve skupině.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A UDRŽITELNOSTI**KOB 01: Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí**

Organizujeme pravidelné pobyty venku, pozorování přírody a péči o rostliny nebo zvířata.

Zapojujeme děti do úklidových a zkrášlovacích akcí v okolí školy.

KOB 02: Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

Učíme děti, jak šetřit zdroje (voda, energie, materiály).

KOB 03: Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí

Poskytujeme příležitosti k řešení jednoduchých problémů a situací, kde mohou projevit samostatnost.

Oceňujeme, když dítě přijme zodpovědnost za své chování.

KOB 04: Přispívá k fungování společenství v mateřské škole

Zapojujeme děti do společných úkolů a her, kde je důležitá spolupráce (např. péče o společné prostory, příprava slavností).

KOB 05: Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých

Spolu s dětmi vytváříme a vizualizujeme pravidla třídy.

KOB 06: Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

Podporujeme děti, aby vyjadřovaly své pocity v situacích, kdy pociťují křivdu.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ**KPS 01: Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci**

Vytváříme bezpečné prostředí, kde je možné otevřeně mluvit o svých pocitech.

KPS 02: Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého

Povzbuzujeme děti, aby se nebály požádat o pomoc v různých situacích.

KPS 03: Pojmenuje vlastní silné stránky

Oceňujeme každé dítě za konkrétní dovednosti a úspěchy.

KPS 04: Projevuje důvěru v sebe sama

Podporujeme vytrvalost i při neúspěchu, povzbuzujte ke zkoušení nových věcí.

KPS 05: Vyjadřuje svůj názor

Učíme děti, jak názor vyjádřit slušně a s respektem k ostatním.

KPS 06: Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým

Zařazujeme hry a aktivity podporující spolupráci a vzájemnou pomoc.

KPS 07: Rozlišuje vhodné a nevhodné chování

Vysvětlujeme a modelujeme konkrétní příklady vhodného a nevhodného chování.

KPS 08: Chová se v souladu se základními společenskými pravidly

Společně s dětmi stanovujeme a vizualizujeme pravidla chování ve třídě/skupině.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ**KPR 01: Přichází s vlastními nápady**

Vytváříme prostor pro volnou hru a tvořivé aktivity, kde děti mohou realizovat vlastní nápady.

KPR 02: Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností

Učíme děti plánovat své aktivity a promýšlet, co ke svému záměru potřebují.

KPR 03: Ke změnám přistupuje jako k příležitostí

Povzbuzujeme otevřenost k novým situacím prostřednictvím her a změn v denním režimu.

KPR 04: Dokáže měnit cesty k dosažení cíle

Učíme děti, že existuje více cest k cíli, a povzbuzujeme je v experimentování.

KPR 05: Dokončí, co započalo

Pomáháme dětem rozdělit větší úkol na menší kroky.

KPR 06: Organizuje a realizuje svoje činnosti

Umožňujeme dětem plánovat průběh svých aktivit.

KPR 07: Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi

Věnujeme pozornost budování týmového ducha ve třídě.

KPR 08: Spolupodílí se na společných rozhodnutích

Necháváme děti navrhovat témata a výběr činností.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**KRP 01: Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů**

Vytváříme bezpečné prostředí, kde je chyba přijímána jako příležitost k učení.

KRP 03: Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje

Povzbuzujeme děti ke kladení otázek a hledání odpovědí prostřednictvím vlastního zkoumání.

KRP 04: Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací

Učíme děti, že neexistuje jen jedno správné řešení.

KRP 07: Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů

Diskutujeme s dětmi o rozdílech mezi zdroji a vhodnosti jejich použití.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KULTURNÍ**KKT 02: Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty**

Povzbuzujeme děti, aby vyjadřovaly své pocity a dojmy z uměleckých děl a kulturních zážitků.

KKT 03: Zapojuje se do tvůrčích činností

Vystavujeme dětské práce a pořádáme společné prezentace či vystoupení.

KKT 04: Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

Podporujeme vzájemné poznávání a přátelství mezi dětmi s různým zázemím.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE DIGITÁLNÍ**KDI 01: Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe**

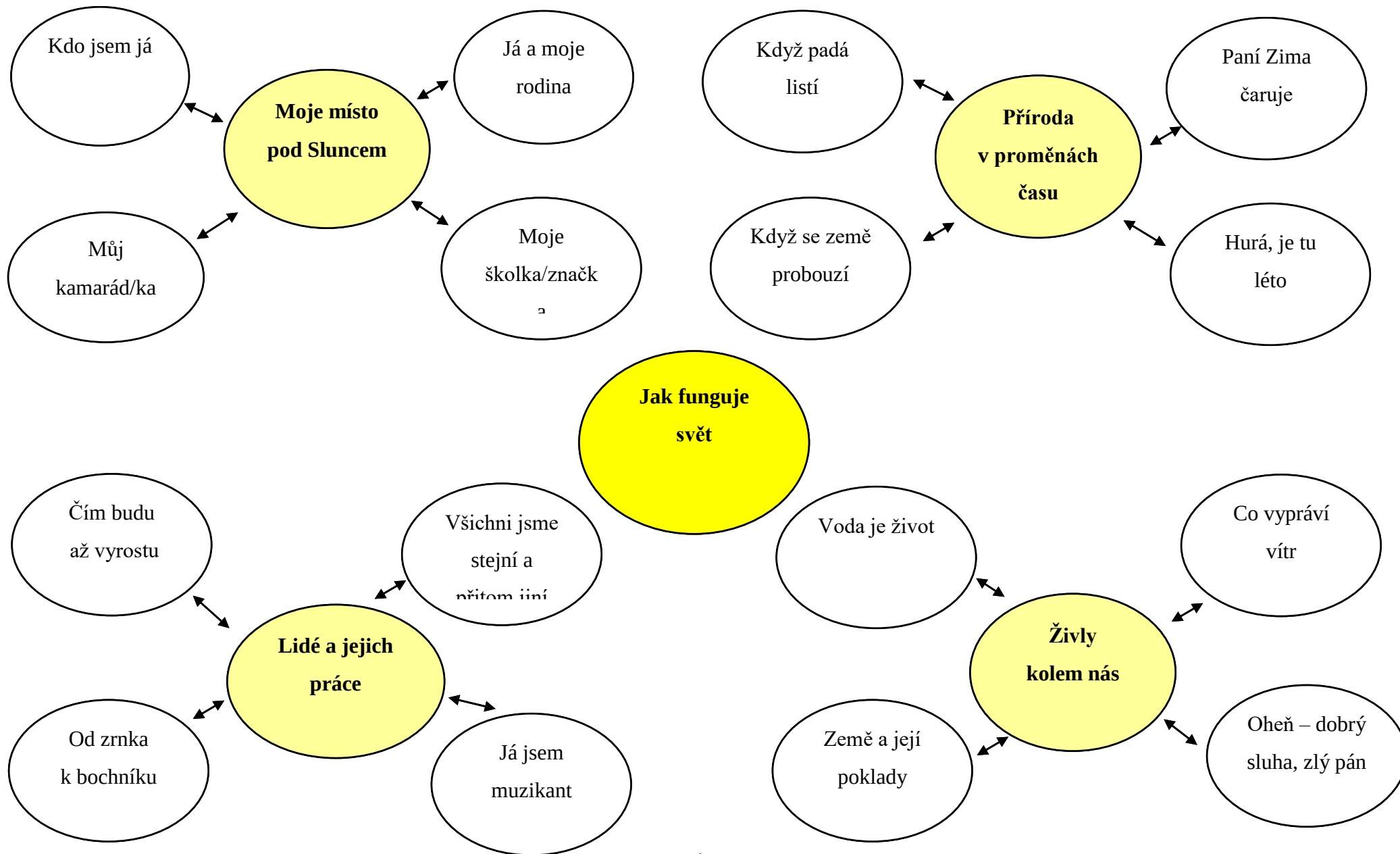
Vysvětlujeme dětem, jak technologie pomáhají objevovat nové poznatky a rozšiřovat obzory.

KDI 03: Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

Povzbuzujeme děti k hledání a vytváření vlastních „algoritmů“ pro každodenní činnosti.

Rizika:

Nedostatek prostoru a času pro učení; Necitlivý přístup k projevům dítěte; Nevhodný vzor chování k nápodobě; Mnoho změn najednou; Převaha řízených činností; Kritizování a odmítání nápadů dětí; Pasivní sledování v počítači nebo na tabletu; Nedostatek přímých zážitků

II. INTEGROVANÝ BLOK

TAJEMSTVÍ ŽIVÉHO CHRÁMU

CHARAKTERISTIKA BLOKU:

Integrovaný blok je zaměřen na poznávání sebe sama, péči o zdraví, rozvoj sociálních vztahů a osvojování dovedností důležitých pro každodenní život dítěte. Prostřednictvím her, prožitkového učení, pohybových aktivit, experimentování, rozhovorů a tvořivých činností děti objevují své tělo, učí se vnímat své potřeby, rozpoznávat emoce, pečovat o své zdraví a vytvářet pozitivní vztahy s ostatními. Důraz je kladen na wellbeing dítěte, rozvoj samostatnosti, zdravého sebevědomí a odpovědného chování.

Celý integrovaný blok směřuje k tomu, aby dítě lépe poznalo samo sebe, rozumělo svým potřebám a emocím, pečovalo o své zdraví a bezpečí a dokázalo vytvářet pozitivní vztahy s ostatními. Prostřednictvím integrovaných činností si děti rozvíjejí kompetence k učení, komunikaci, spolupráci, řešení problémů i odpovědnému rozhodování. Vzdělávací nabídka podporuje aktivní zapojení dětí, radost z poznávání a vytváření základů pro zdravý a spokojený život.

V tematickém celku **To jsem já od hlavy k patě** děti poznávají své tělo, jeho části a základní funkce. Uvědomují si vlastní jedinečnost, podobnosti i rozdíly mezi lidmi a seznamují se s tím, jak se člověk během života vyvíjí. Prostřednictvím smyslových her a experimentů objevují svět kolem sebe pomocí zraku, sluchu, hmatu, chuti a čichu. Učí se vnímat své potřeby, schopnosti i možnosti a vytvářejí si pozitivní vztah k sobě samým.

Téma **Vím, co mi chutná** vede děti k poznávání zdravého životního stylu a významu správné výživy. Děti se seznamují s různými druhy ovoce a zeleniny, objevují význam vitamínů pro lidské zdraví a získávají zkušenosti s přípravou jednoduchých pokrmů. Učí se rozlišovat potraviny prospěšné zdraví od těch, které by měly konzumovat jen výjimečně. Prostřednictvím praktických činností si vytvářejí základní návyky zdravého stravování.

V tematickém celku **Když mě něco trápí** se děti učí rozpoznávat, pojmenovávat a vhodně vyjadřovat své emoce. Poznávají situace, které mohou ohrožovat zdraví a bezpečí, a osvojují si základní pravidla ochrany sebe i druhých. Získávají povědomí o nemocech, prevenci a péči o zdraví. Prostřednictvím modelových situací se učí řešit běžné konflikty, respektovat pravidla soužití a rozvíjet ohleduplné chování.

Téma **Jeden za všechny a všichni za jednoho** podporuje rozvoj spolupráce, vzájemné pomoci a pocitu sounáležitosti se skupinou. Děti si uvědomují význam pohybu a sportu pro zdraví, rozvíjejí své pohybové dovednosti a učí se dodržovat pravidla her. Prostřednictvím her na školu získávají zkušenosti podporující jejich připravenost na vstup do základního vzdělávání. Učí se přijímat chybu jako přirozenou součást učení, hledat způsoby nápravy a

poskytovat pomoc druhým. Zároveň si osvojují základy zodpovědného a prosociálního chování.

NABÍDKA PODTÉMAT PRO PLÁNOVÁNÍ TVP PV:

- *To jsem já od hlavy k patě* - Lidské tělo. Až já budu velká. Co mám já a ty nemáš. Magický svět smyslů.
- *Vím, co mi chutná* – Ovoce a zelenina. Vitamíny. Týden v kuchyni. Nezdravé potraviny aneb proč mě bolí bříško.
- *Když mě něco trápí* – Emoce. Zdraví a nemoci. Poznám co je nebezpečné. Chování a pravidla nejen pro malá zlobidla.
- *Jeden za všechny a všichni za jednoho* – Rád se hýbu, sportuju. Hrajeme si na školu. Když udělám chybičku. Pomáháme si a ochraňujeme.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ:

Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce. (DJT/TSB 01)

Zachovává správné držení těla. (DJT/TSB 02)

Koordinuje pohyby těla, ruky a oka. (DJT/PHJ 03)

Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem. (DJT/PZI 03)

Překonává fyzické překážky. (DJT/FZD 02)

Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí. (DJT/OZD 02)

Orientuje se v základních emocích a pocitech. (DJP/SAE 02)

Ověří správnost řešení. (DJT/MOP 10)

Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty. (DJP/JAR 03)

Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově. (DJP/JAR 05)

Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamenaná ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů. (DJP/PMP 04)

Sestavuje prostorové objekty podle předlohy. (DJP/PMP 07)

Navazuje a udržuje dětská přátelství. (DDS/ASO 05)

Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou. (DDS/ZEH 05)

Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou. (DDS/SLK 03)

Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu. (DDS/SLK 05)

Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy. (DAS/PSP 02)

Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit. (DAS/ZPO 04)

Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích. (DAS/BCH 01)

Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout. (DAS/BCH 02)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE K UČENÍ

KKU 02: Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost

Pracujeme s krátkými časovými úseky a postupně dobu soustředění prodlužujeme.

KKU 03: Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

Vytváříme podnětné a inspirativní prostředí s dostupnými materiály k objevování.

KKU 04: Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích

Spolupracujeme s rodinou a okolím, aby děti mohly poznatky uplatňovat i mimo školu.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ**KKO 01: Vyjadřuje se různými způsoby**

Podporujeme děti v neverbálním i verbálním vyjadřování – kreslení, dramatizace, hudba, pohyb, modelování, vyprávění apod.

KKO 03: Klade otázky a hledá na ně odpovědi

Učíme děti, že otázky jsou přirozenou součástí učení.

KKO 04: Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává

Rozvíjíme kritické myšlení při práci s informacemi (ověřování, porovnávání).

KKO 05: Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace

Nacvičujeme aktivní naslouchání prostřednictvím her a modelových situací.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A UDRŽITELNOSTI**KOB 01: Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí**

Diskutujeme s dětmi o významu přírody a potřebě o ni pečovat.

KOB 02: Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

Vysvětlujeme dětem, proč je důležité chovat se ohleduplně k přírodě i lidem.

KOB 03: Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí

Reflektujeme s dětmi jejich rozhodnutí a společně hledejte důsledky různých voleb.

KOB 04: Přispívá k fungování společenství v mateřské škole

Diskutujeme o tom, co znamená být součástí kolektivu a jak může každý přispět.

KOB 06: Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

Vytváříme situace (pohádky, modelové příběhy, hry), ve kterých se řeší nespravedlnost

KLÍČOVÁ KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ**KPS 01: Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci**

Učíme děti rozpoznávat a pojmenovávat různé formy nevhodného chování.

KPS 02: Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého

Oceňujeme děti za to, že se obrací na ostatní o podporu.

KPS 03: Pojmenuje vlastní silné stránky

Podporujeme pozitivní sebehodnocení, např. formou „co se mi dnes povedlo“.

KPS 04: Projevuje důvěru v sebe sama

Dáváme dětem prostor ke sdílení svých pocitů a zážitků.

KPS 05: Vyjadřuje svůj názor

Modelujeme různé způsoby vyjadřování vlastního postoje (např. dramatizace).

KPS 06: Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým

Vysvětlujeme dětem, co znamená empatie a proč je důležitá.

Oceňujeme projevy ohleduplnosti a laskavosti mezi dětmi.

KPS 08: Chová se v souladu se základními společenskými pravidly

Vysvětlujeme smysl pravidel a jejich význam pro fungování skupiny.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ**KPR 01: Přichází s vlastními nápady**

Povzbuzujeme děti, aby sdílely své myšlenky a nápady bez obav z hodnocení.

KPR 02: Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností

Pomáháme dětem pojmenovat konkrétní potřeby k dosažení cíle.

05: Dokončí, co započalo

Podporujeme vytrvalost, povzbuzujte děti, aby úkoly dotahovaly do konce.

KPR 06: Organizuje a realizuje svoje činnosti

Podporujeme rozvoj samostatnosti při organizaci času a pomůcek.

KPR 07: Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi

Povzbuzujeme děti, aby si vzájemně pomáhaly a naslouchaly si.

KPR 09: Oceňuje práci i úsilí druhých

Podporujeme vzájemné oceňování ve skupině (např. pochvala, potlesk, vystavení práce).

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**KRP 01: Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů**

Oceňujeme snahu a odvalu zkoušet nové věci, i když nemusí být hned úspěšné.

KRP 02: Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti

Využíváme reálné situace ze života dětí k trénování řešení problémů.

KRP 03: Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje

Umožňujeme dětem samostatně manipulovat s materiály a nástroji.

KRP 05: Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli

Oceňujeme schopnost vyhodnotit situaci a zvolit efektivní cestu.

KRP 06: Tvořivě pracuje s informacemi

Povzbuzujeme děti ke kombinování různých informací při řešení úkolů.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KULTURNÍ**KKT 01: Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí**

Navštěvujeme s dětmi knihovny, galerie, muzea a divadelní představení pořádaná v okolí.

KKT 02: Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty

Oceňujeme originalitu a rozmanitost reakcí dětí.

KKT 03: Zapojuje se do tvůrčích činností

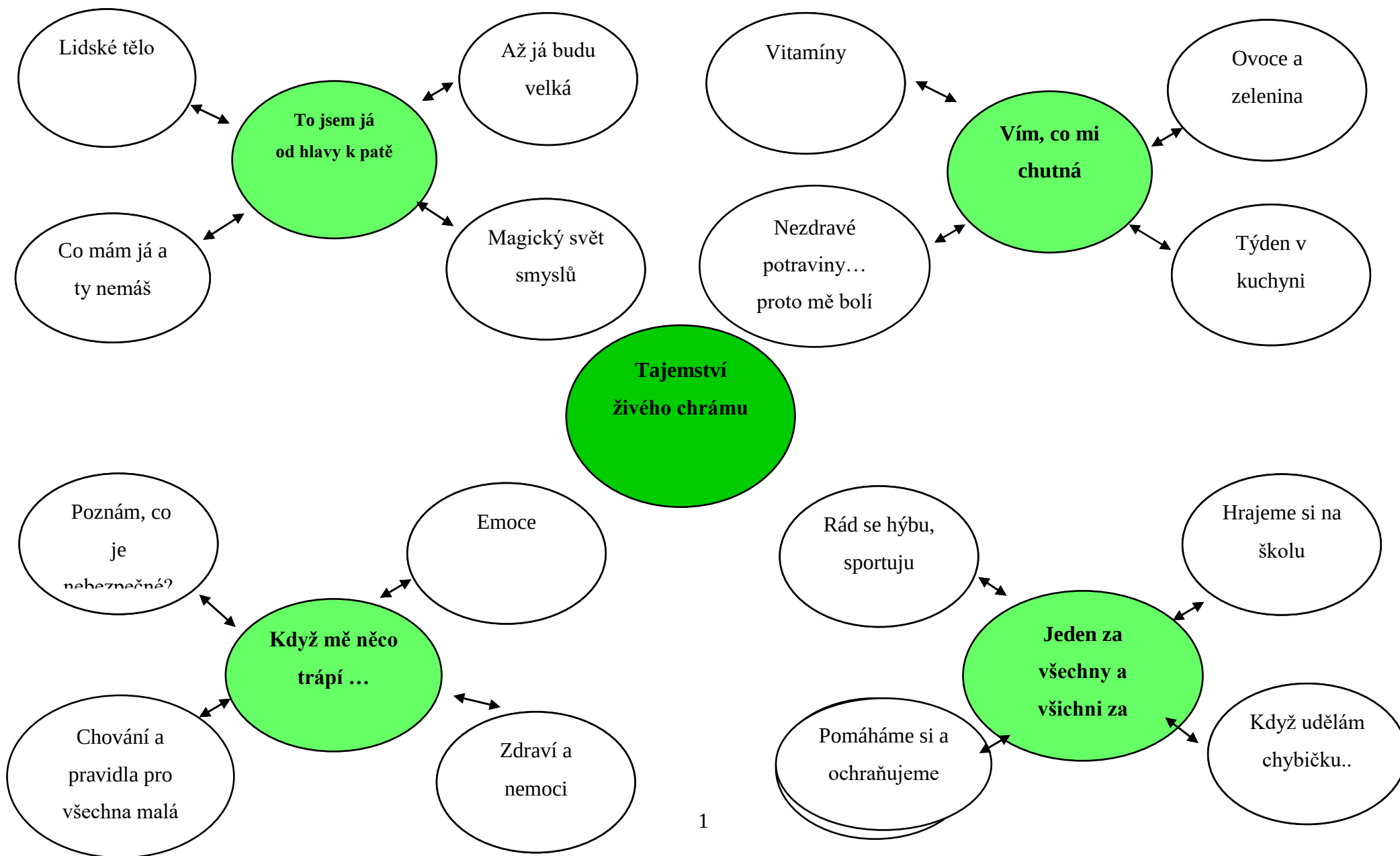
Pravidelně zařazujeme výtvarné, hudební, pohybové a dramatické aktivity.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE DIGITÁLNÍ**KDI 02: Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií**

Diskutujeme s dětmi o tom, kdy a jak jsou technologie užitečné a kdy mohou být nevhodné nebo nebezpečné.

RIZIKA:

Nedostatek času nebo jeho špatná organizace; Negativní reakce na otázky; Přehlížení, zlehčování nespravedlnosti; Absence příkladů empatického a ohleduplného chování; Násilné přerušování hry; Nadměrné využívání technologií; Neadekvátní náročnost řešeného problému

III. INTEGROVANÝ BLOK

OD ZEMĚ KE HVĚZDÁM V SOUVISLOSTECH

CHARAKTERISTIKA BLOKU:

Integrovaný blok je zaměřen na objevování světa kolem nás v jeho rozmanitosti, proměnlivosti a vzájemných souvislostech. Prostřednictvím prožitého učení, hry, experimentování, pozorování a tvořivých činností děti poznávají svět techniky, přírody, mezilidských vztahů i vesmíru. Jsou vedeny k aktivnímu objevování, kladení otázek, hledání řešení a sdílení vlastních zkušeností. Vzdělávací nabídka podporuje přirozenou zvědavost, samostatnost, spolupráci a rozvoj klíčových kompetencí potřebných pro další vzdělávání i běžný život.

Celý integrovaný blok podporuje harmonický rozvoj dítěte ve všech vzdělávacích oblastech. Děti získávají zkušenosti prostřednictvím vlastního prožitku, objevování a aktivní účasti. Rozvíjejí své poznávací schopnosti, komunikaci, tvořivost, pohybové dovednosti, sociální vztahy i environmentální citění. Důraz je kladen na wellbeing dítěte, radost z poznávání, respektující prostředí a podporu individuálního potenciálu každého dítěte.

V tematickém celku **Svět v pohybu** děti zkoumají pohyb kolem sebe i ve svém těle. Poznávají různé dopravní prostředky, objevují význam dopravy a pravidel bezpečného pohybu v silničním provozu. Prostřednictvím her a pokusů experimentují s rychlostí, vzdáleností a pohybem předmětů. Uvědomují si fungování vlastního těla jako „motoru“, který potřebuje pohyb, odpočinek a zdravou životosprávu. Rozvíjejí pohybové dovednosti, orientaci v prostoru a základní představy o fyzikálních jevech.

V tematickém celku **Vesmírná dobrodružství** děti objevují tajemství vesmíru, Slunce, Měsíce a planet. Prostřednictvím her, příběhů a tvořivých aktivit se vydávají na pomyslné cesty do kosmu, poznávají střídání dne a noci, světlo a stín a získávají první představy o fungování světa kolem nás. Současně se seznamují se základy digitálního myšlení a jednoduchého kódování, které rozvíjí jejich logické uvažování, schopnost plánovat a řešit problémy.

Téma **Duhový most** podporuje rozvoj sociálních vztahů, vzájemného respektu a porozumění. Děti poznávají rozmanitost barev, lidí, tradic a zvyků. Učí se vnímat odlišnosti jako přirozenou součást života, rozvíjejí empatii, schopnost spolupráce a respekt k druhým. Prostřednictvím her a činností zaměřených na protiklady objevují, že svět je tvořen různými pohledy, vlastnostmi a zkušenostmi, které se vzájemně doplňují.

V tematickém celku **Od kořenů ke korunám** děti poznávají přírodu jako živý a propojený celek. Sledují růst rostlin od semínka až po dospělou rostlinu, objevují význam stromů a jejich proměny během roku. Poznávají les jako domov mnoha živočichů a učí se chápat

význam ochrany přírody. Prostřednictvím pozorování, pokusů a pobytu venku si vytvářejí pozitivní vztah k životnímu prostředí a uvědomují si svou odpovědnost za svět kolem sebe.

NABÍDKA PODTÉMAT PRO PLÁNOVÁNÍ TVP PV:

- ***Svět v pohybu*** - Auta, lodě, mraky anebo splynou s mraky. Rychlost a její měření. Můj vlastní motor – biologie hrou. Červená zastav, na zelenou jed’.
- ***Vesmírná dobrodružství*** – Raketou na Mars. Hra se stíny. Kam chodí slunce spát. Příběhy zapsané v kódu.
- ***Duhový most*** – Tisíc barev jedné duhy. Podej mi ruku příteli. Most časem - tradice a zvyky. Když se potká den s nocí - protiklady.
- ***Od kořenů ke korunám*** – Od semínka až po rozkvetlý zázrak. Šaty stromů a jejich dary. Vysoko anebo nízko. Strážci lesa.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ:

Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost. (DJT/FZD 01)

Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky. (DJT/OZD 03)

Rozlišuje pomocí všech smyslů. (DJT/TSB 03)

Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie. (DJP/MOP 01)

Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají. (DJP/MOP 03)

Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání. (DJP/MOP 06)

Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno. (DJP/JAR 02)

Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu. (DJP/PDO 01)

Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj. (DJP/PDO 02)

Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností. (DJP/PMP 01)

Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování. (DJP/PMP 08)

Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou. (DDS/ZEH 05)

Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností. (DDS/ZKV 01)

Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami. (DDS/ZKV 03)

Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi. (DAS/PSP 04)

Udržuje pořádek v blízkém prostředí. (DAS/ZPO 02)

Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi. (DAS/PSP 05)

Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí. (DAS/ZPO 02)

Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy. (DAS/ZPO 05)

KOMPETENCE K UČENÍ

KKU 01: Při učení využívá strategie pokusu a omylu

Poskytujeme pozitivní zpětnou vazbu nejen za výsledek, ale i za samotný proces zkoušení.

KKU 02: Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost

Plánujeme aktivity, které jsou přiměřené věku a zájmům dětí, aby byly motivující.

KKU 04: Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích

Zařazujeme projektově orientované učení a činnosti propojující teorii s praxí.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ**KKO 01: Vyjadřuje se různými způsoby**

Zařazujeme skupinové i individuální činnosti zaměřené na různé způsoby komunikace.

KKO 03: Klade otázky a hledá na ně odpovědi

Podporujeme rozvoj zvědavosti a samostatného myšlení.

KKO 04: Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává

Podporujeme spolupráci při vyhledávání a sdílení informací

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A UDRŽITELNOSTI**KOB 01: Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí**

Povzbuzujeme děti k ochraně přírody prostřednictvím drobných každodenních činností (třídění odpadu, šetření vodou).

KOB 02: Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

Praktikujeme třídění odpadu a opětovné využívání materiálů v rámci každodenních činností.

KOB 05: Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých

Pravidla pravidelně připomínáme a reflektujeme jejich dodržování.

KOB 06: Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

Diskutujeme o tom, co je spravedlivé a nespravedlivé, a proč je důležité chránit slabší.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ**KPS 02: Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého**

Vysvětlujeme, kdy a koho je vhodné požádat o pomoc.

KPS 03: Pojmenuje vlastní silné stránky

Využíváme skupinové aktivity k tomu, aby děti poznaly silné stránky svých kamarádů i své vlastní.

KPS 04: Projevuje důvěru v sebe sama

Oceňujeme snahu, nejen výsledek.

KPS 05: Vyjadřuje svůj názor

Ptáme se dětí na jejich názor v různých situacích (volba aktivity, řešení problémů).

KPS 06: Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým

Diskutujeme o pocitech druhých v různých situacích (čtení knih, rozbor příběhů).

KPS 07: Rozlišuje vhodné a nevhodné chování

Diskutujeme s dětmi o možných důsledcích jednotlivých typů chování.

KPS 08: Chová se v souladu se základními společenskými pravidly

Pravidla pravidelně připomínáme a reflektujeme jejich dodržování.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ**KPR 01: Přichází s vlastními nápady**

Uspořádáváme „nápadové kruhy“, kde děti navrhnou řešení různých situací.

KPR 03: Ke změnám přistupuje jako k příležitostí

Diskutujeme s dětmi o pozitivních stránkách změn a nových zkušeností.

KPR 04: Dokáže měnit cesty k dosažení cíle

Diskutujeme s dětmi o různých možnostech a jejich výsledcích.

KPR 05: Dokončí, co započalo

Oceňujeme nejen výsledek, ale i úsilí během práce.

KPR 07: Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi

Zařazujeme skupinové aktivity a hry zaměřené na spolupráci.

KPR 08: Spolupodílí se na společných rozhodnutích

Vytváříme prostor pro hlasování a diskuzi.

KPR 09: Oceňuje práci i úsilí druhých

Učíme děti všimnout si pozitivních vlastností a výsledků ostatních.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**KRP 01: Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů**

Otevřeně mluvíme o chybách a společně s dětmi je analyzujeme.

KRP 02: Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti

Oceňujeme, když děti samostatně navrhnou řešení na základě svých znalostí.

KRP 03: Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje

Nabízíme dětem příležitosti k pozorování přírody a světa kolem sebe.

KRP 04: Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací

Podporujeme děti v hledání více možných řešení na daný problém.

KRP 05: Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli

Podporujeme děti v rozhodování a volbě nejvhodnějšího postupu.

KRP 06: Tvořivě pracuje s informacemi

Podporujeme originalitu, fantazii a vlastní interpretaci informací.

KRP 07: Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů

Seznamujeme děti s různými zdroji informací (knihy, encyklopedie, obrázky, internet, rozhovor s dospělými).

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KULTURNÍ**KKT 01: Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí**

Zařazujeme do programu povídání o významných osobnostech a kulturních akcích.

KKT 04: Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

Diskutujeme s dětmi o odlišnostech mezi lidmi a učte je vnímat je s respektem.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE DIGITÁLNÍ**KDI 01: Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe**

Zařazujeme do výuky aktivity, kde děti pomocí technologií zkoumají přírodu, vyhledávají informace či dokumentují své objevy (fotografování, natáčení krátkých videí).

KDI 02: Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií

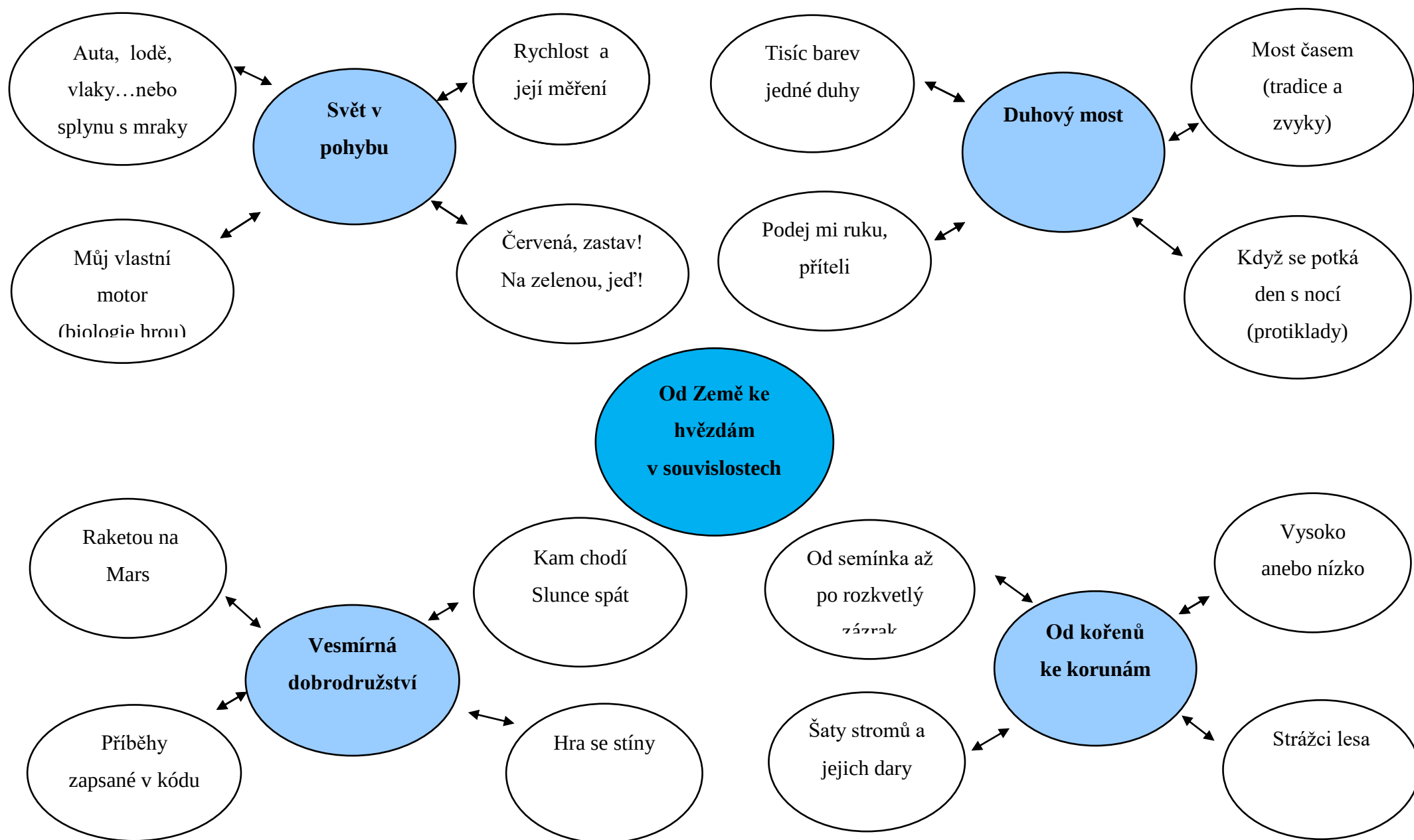
Povzbuzujeme děti, aby se v případě nejistoty nebály obrátit na dospělého.

KDI 03: Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

Pracujeme s dětmi na řešení úkolů podle přesných instrukcí (např. skládání stavebnic podle návodu, pohyb podle daných pravidel).

RIZIKA:

Zlehčování a zesměšňování odpovědí dětí; Neefektivní komunikační způsoby; Nevhodný vzor chování v přírodě; Absence skupinových a kooperativních činností, které by dětem umožnily spolupracovat; Přílišné zaměření na chyby; Důraz na produkt.

IV. INTEGROVANÝ BLOK:

MALÍ OBJEVITELÉ A VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

CHARAKTERISTIKA BLOKU:

Integrovaný blok je zaměřen na podporu přirozené dětské zvědavosti, objevování, experimentování a poznávání světa prostřednictvím prožitku, hry a vlastního bádání. Děti se stávají malými badateli, cestovateli, objeviteli i vědci, kteří zkoumají přírodu, techniku, historii a zákonitosti okolního světa. Prostřednictvím tematicky propojených činností získávají nové zkušenosti, učí se klást otázky, hledat odpovědi, pozorovat, porovnávat, vyvozovat jednoduché závěry a sdílet své poznatky s ostatními.

Celý integrovaný blok podporuje rozvoj klíčových kompetencí dítěte, zejména kompetence k učení, řešení problémů, komunikaci, spolupráci a samostatnosti. Důraz je kladen na aktivní zapojení dětí, prožitkové učení, badatelsky orientované činnosti a vytváření pozitivního vztahu k poznávání světa kolem nás.

V tématu **Svět pod zvětšovací sklem** děti objevují fascinující svět přírody. Pomocí lupy zkoumají drobné živočichy a rostliny, poznávají význam hmyzu v přírodě, vytvářejí hmyzí hotel, vedou jednoduchý botanický deník a nacházejí tvary a geometrické obrazce v přírodním prostředí. Rozvíjejí své pozorovací schopnosti, environmentální citění a úctu k živé přírodě.

V tématu **Za pirátským pokladem** se děti vydávají na dobrodružnou cestu plnou objevování a orientace v prostoru. Učí se pracovat s jednoduchými mapami, hledat cesty, orientovat se podle značek a poznávají vlastnosti vody prostřednictvím her a pokusů. Objevují tajemství vodního světa a rozvíjejí schopnost spolupracovat při plnění společných úkolů.

Téma **Cesta strojem času** seznamuje děti s minulostí a proměnami života lidí v různých obdobích. Prostřednictvím příběhů, dramatizací, tvořivých činností a her poznávají významné vynálezy, pravěký život, období hradů a zámků i fascinující svět dinosaurů. Děti získávají základní představu o plynutí času, historických souvislostech a vývoji lidské společnosti.

V tématu **Laboratoř u skřítka Vševěda** děti experimentují, objevují a ověřují své domněnky. Seznamují se s vlastnostmi magnetů, zkoumají míchání barev, sledují jednoduché fyzikální a chemické jevy a provádějí pokusy odpovídající jejich věku. Rozvíjejí logické myšlení, schopnost pozorování, soustředění a radost z vlastního objevování.

NABÍDKA PODTÉMAT PRO PLÁNOVÁNÍ TVP PV:

- ***Svět pod zvětšovací sklem*** - S lupou v trávě. Hmyzí hotel. Botanický deník. Geometrie přírody.
- ***Za pirátským pokladem*** – Kudy vede cesta. Moje 1.mapa. Hrátky s vodou. Tajemství hlubin.
- ***Cesta strojem času*** – Vynálezy co změnily svět. V jeskyni u mamutů. Jak se žilo v království. Dinosauři putování.
- ***Laboratoř u skřítky vševěda*** – Magnetická síla. Kouzlíme s barvami. Co se stane když..., Hokus pokus experiment.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ:

Zvládá základní pohybové dovednosti. (DJT/PHJ 01)

Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost. (DJT/PHJ 02)

Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami. (DJT/PZI 02)

Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění. (DJP/SAE 05)

Vyrovná se s neúspěchem. (DJP/SAE 06)

Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi. (DJP/MOP 02)

Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů. (DJP/MOP 08)

Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře. (DJP/MOP 09)

Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií. (DJP/PFT 01)

Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí. (DJP/JAR 08)

Formuluje instrukce a předá je ostatním. (DJP/JAR 09)

Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu. (DJP/PDO 04)

Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci. (DJP/PDO 05)

Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času. (DJP/PMP 02)

Ovlivňuje směřování společné činnosti. (DDS/ASO 04)

Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých. (DDS/ZEH 04)

Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými. (DDS/SLK 04)

Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin. (DDS/ZKV 04)

Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody. (DAS/PSP 03)

Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi. (DAS/PSP 05)

Respektuje různé formy života. (DAS/ZPO 06)

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K UČENÍ

KKU 01: Při učení využívá strategie pokusu a omylu

Povzbuzujeme děti, aby zkoušely nové věci a nebály se experimentovat.

KKU 03: Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

Zařazujeme badatelsky orientované aktivity, při kterých děti samy hledají odpovědi.

KKU 04: Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích

Podporujeme děti v přenášení znalostí a dovedností do nových situací.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ

KKO 01: Vyjadřuje se různými způsoby

Nabízíme různé formy prezentace (např. obrázky, plakáty, divadlo, písničky).

KKO 02: Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny

Umožňujeme dětem volit způsob prezentace (ústně, výtvarně, pohybem, apod.).

KKO 03: Klade otázky a hledá na ně odpovědi

Povzbuzujeme děti, aby si odpovědi ověřovaly různými způsoby.

KKO 04: Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává

Zapojujeme informační zdroje do projektových a badatelských činností.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A UDRŽITELNOSTI

KOB 01: Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí

Zařazujeme environmentální témata do her, výtvarných a projektových aktivit.

KOB 02: Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

Organizujeme projekty zaměřené na recyklaci a ekologické aktivity.

KOB 03: Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí

Podporujeme děti při zvládání chyb a učte je, jak se z nich poučit.

KOB 04: Přispívá k fungování společenství v mateřské škole

Povzbuzujeme děti, aby si navzájem pomáhaly a spolupracovaly při řešení úkolů.

Umožňujeme dětem podílet se na rozhodování o věcech, které se týkají celé skupiny.

KOB 05: Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých

Vysvětlujeme důležitost respektu k právům a potřebám ostatních.

KOB 06: Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

Oceňujeme odvahu dětí postavit se za správnou věc.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ

KPS 01: Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci

Podporujeme děti, aby věděly, že mají právo říci „ne“, když jim něco vadí.

KPS 02: Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého

Ukazujeme na příkladech, že požádat o pomoc není slabost, ale správný krok.

KPS 03: Pojmenuje vlastní silné stránky

Zařazujeme aktivity, kde mohou děti objevovat své schopnosti (např. různé hry, tvořivé činnosti).

KPS 04: Projevuje důvěru v sebe sama

Motivujeme děti k samostatným činnostem a rozhodnutím.

KPS 05: Vyjadřuje svůj názor

Povzbuzujeme děti, aby se zapojovaly do diskusí a sdílely svoje myšlenky.

KPS 07: Rozlišuje vhodné a nevhodné chování

Průběžně reflektujeme chování ve skupině a pojmenováváme, co je správné.

KPS 08: Chová se v souladu se základními společenskými pravidly

Při porušení pravidel společně hledáme řešení a možnosti nápravy.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ

KPR 01: Přichází s vlastními nápady

Oceňujeme originalitu a jedinečnost každého dítěte.

KPR 02: Navrhne, co potřebuje k realizaci vlastních činností

Podporujeme samostatnost při výběru pomůcek a materiálů.

KPR 03: Ke změnám přistupuje jako k příležitostem

Podporujeme flexibilitu a ochotu zkoušet nové činnosti.

KPR 04: Dokáže měnit cesty k dosažení cíle

Podporujeme děti v hledání alternativních řešení, když narazí na překážku.

KPR 05: Dokončí, co započalo

Zadáujeme přiměřené úkoly, které lze zvládnout v rámci schopností dítěte.

KPR 06: Organizuje a realizuje svoje činnosti

Vytváříme situace, kdy děti mohou řídit menší projekt nebo aktivitu.

KPR 08: Spolupodílí se na společných rozhodnutích

Zapojujeme děti do plánování denních aktivit nebo pravidel třídy.

KPR 09: Oceňuje práci i úsilí druhých

Provádíme pravidelně reflexi, co se komu povedlo a jak se kdo snažil.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**KRP 02: Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti**

Diskutujeme s dětmi o možných řešeních a jejich důsledcích.

KRP 03: Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje

Zařazujeme jednoduché pokusy, badatelské a objevné činnosti.

KRP 04: Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací

Zařazujeme tvořivé a otevřené úkoly, kde je třeba přemýšlet a hledat vlastní cestu.

KRP 05: Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli

Pomáháme dětem formulovat cíle činnosti a přemýšlet nad způsoby jejich dosažení.

KRP 06: Tvořivě pracuje s informacemi

Nabízíme aktivity, kde mohou děti tvořit nové nápady či řešení na základě získaných poznatků.

KRP 07: Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů

Učíme děti jednoduché dovednosti vyhledávání informací podle jejich věku.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KULTURNÍ**KKT 01: Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí**

Zveme do školy zajímavé hosty (umělce, hudebníky, spisovatele, řemeslníky).

KKT 02: Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty

Umožňujeme dětem reagovat tvořivě – například kresbou, tancem, zpěvem, dramatizací.

KKT 03: Zapojuje se do tvůrčích činností

Umožňujeme dětem volný výběr materiálů a nápadů při tvoření.

KKT 04: Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

Vytváříme prostředí, kde je rozmanitost vnímána jako obohacení.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE DIGITÁLNÍ**KDI 01: Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe**

Seznamujeme děti s vhodnými digitálními nástroji (tablety, interaktivní tabule, mikroskopy, jednoduché aplikace).

KDI 02: Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií

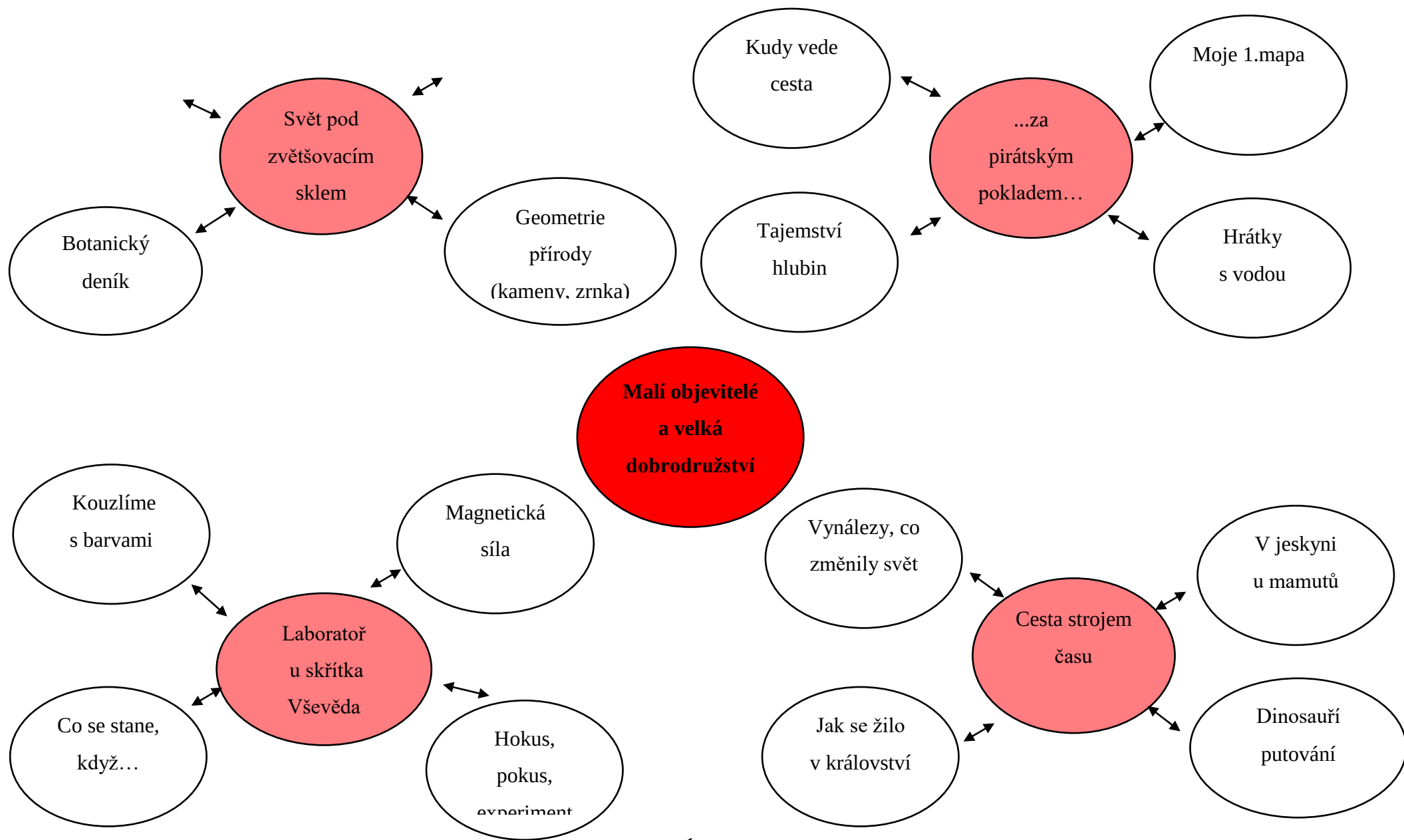
Vysvětlujeme dětem základní pravidla bezpečného chování na internetu a při používání technologií (neposkytovat osobní údaje, vyhýbat se neznámým kontaktům apod.).

KDI 03: Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

Zařazujeme do výuky jednoduché aktivity rozvíjející informatické myšlení (řazení kroků, sestavování návodů, hledání postupů).

RIZIKA:

Nevhodná vnější motivace; Ulpívání na jednom způsobu řešení; Přehlížení sdíleného; Absence pravidel; Odmítání pomoci; Nedostatek prostoru pro skupinové činnosti; Nedostatek příležitostí, materiálu a pomůcek k experimentování a bádání; Zasahování do procesu tvorby dítěte

V. INTEGROVANÝ BLOK:

PUTOVÁNÍ ZA DEVATERO HOR

CHARAKTERISTIKA BLOKU:

Integrovaný blok je zaměřen na rozvoj dětské fantazie, tvořivosti, komunikace a poznávání rozmanitosti světa lidí, zvířat i kultur. Prostřednictvím pohádek, příběhů, dramatických her, objevování vzdálených zemí, poznávání zvířecí říše a tvořivých činností děti rozšiřují své poznatky o světě kolem sebe i o světě představ. Vzdělávací nabídka vychází z přirozené dětské zvědavosti a podporuje aktivní zapojení dětí, jejich schopnost spolupracovat, vyjadřovat své myšlenky a rozvíjet vlastní fantazii.

Děti si rozvíjejí komunikační dovednosti, předčtenářskou gramotnost, sociální vztahy, tvořivost, poznávací schopnosti i kulturní povědomí. Učí se respektovat odlišnosti, spolupracovat s ostatními a aktivně objevovat svět kolem sebe. Důraz je kladen na prožitkové učení, radost z poznávání, podporu dětské fantazie a vytváření pozitivního vztahu k učení i okolnímu světu.

V tematickém celku **Brána do království za oponou** děti vstupují do světa pohádek, příběhů a divadelního umění. Seznamují se s literárními hrdiny, poznávají význam knih a příběhů a učí se porozumět jejich obsahu. Prostřednictvím dramatizace, hraní rolí a divadelních her rozvíjejí své komunikační schopnosti, slovní zásobu, představivost a schopnost spolupracovat. Získávají pozitivní vztah ke knihám, četbě a kulturním tradicím.

Téma **Za lidmi z dalekých krajů** seznamuje děti s rozmanitostí světa, různými kulturami, jazyky a životními podmínkami lidí v různých částech Země. Děti poznávají odlišné způsoby života, tradice, zvyky i gastronomii jiných národů. Seznamují se s různými formami komunikace, symboly, znaky a písmem. Učí se respektovat odlišnosti a vnímat kulturní rozmanitost jako přirozenou součást lidské společnosti.

V tematickém celku **Výprava do říše zvířat** děti objevují rozmanitost živočišné říše. Poznávají zvířata žijící v různých prostředích – ve vzduchu, na souši i ve vodě. Prostřednictvím her, pozorování, encyklopedií, příběhů a tvořivých aktivit získávají základní poznatky o způsobu života zvířat, jejich potřebách a významu pro přírodu. Současně si vytvářejí pozitivní vztah k živým tvorům a uvědomují si potřebu ochrany přírody.

Téma **Putování fantazií** rozvíjí představivost, tvořivost a schopnost pracovat s vlastními prožitky. Děti se prostřednictvím her a příběhů vydávají do kouzelných světů, zažívají dobrodružství, seznamují se s prostředím cirkusu, zimních krajin i pohádkových bytostí. Učí se překonávat obavy, rozlišovat skutečnost a fantazii a nacházet odvahu při setkávání s neznámými situacemi. Fantazijní svět jim poskytuje prostor pro vyjadřování emocí, rozvoj kreativity a budování zdravého sebevědomí.

NABÍDKA PODTÉMÁT PRO PLÁNOVÁNÍ TVP PV:

- ***Brána do království za oponou*** - Můj oblíbený hrdina. Kdo zachrání pohádku? Hrajeme si divadlo. Knihy, bajky, písničky.
- ***Za lidmi z dalekých krajů*** – Od severního pólu po horkou Afriku. Tajná řeč za hranicemi. Znaky, čáry, klikyháky. Co voní z cizích hrnců – Gastronomie světa.
- ***Výprava do říše zvířat*** – Tvorové s křídly. Velké zvířecí safari. Zvířata z obou konců světa. Podmořský svět.
- ***Putování fantazií*** – Sněhuláci a království ledu. Co si sbalím do batohu. Cirkus přijel. Bubáci ze skříně a jiná strašidla – nás nevyděsí.

OČEKÁVANÉ VÝSLEDKY UČENÍ:

Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel. (DJT/PHJ 04)

Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou. (DJT/PHJ 06)

Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat. (DJP/MOP 04)

Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech. (DJP/MOP 07)

Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie. (DJP/PFT 02)

Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči. (DJP/JAR 01)

Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat. (DJP/JAR 04)

Vypráví jednoduchý děj. (DJP/JAR 07)

Rozliší český jazyk od jiných jazyků. (DJP/JAR 10)

Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav. (DJP/PDO 03)

Přijímá různé sociální role. (DDA/ASO 03)

Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu. (DDA/ZEH 02)

Spolupodílí se na udržování regionálních tradic. (DDA/SLK 02)

Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech. (DDA/ZKV 02)

Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí. (DAS/ZPO 03)

Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami. (DAS/BCH 04)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE K UČENÍ

KKU 03: Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

Nabízíme témata a aktivity vycházející z aktuálních zájmů dětí.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ

KKO 01: Vyjadřuje se různými způsoby

Povzbuzujeme kreativitu a originalitu v projevech dětí.

KKO 02: Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny

Zařazujeme pravidelné prezentace výsledků práce před třídou nebo menší skupinou.

KKO 03: Klade otázky a hledá na ně odpovědi

Motivujeme děti k aktivnímu kladení otázek v průběhu činností.

KKO 04: Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává

Seznamujeme děti s různými informačními zdroji (knihy, internet, časopisy, encyklopedie, dospělí, multimédia).

KKO 05: Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace

Pravidelně reflektujeme s dětmi, jak se domluvená pravidla daří dodržovat.

Věnujeme pozornost tomu, aby každý měl možnost vyjádřit svůj názor.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A UDRŽITELNOSTI**KOB 03: Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí**

Necháváme děti, aby si mohly volit aktivity a nést odpovědnost za své volby.

KOB 04: Přispívá k fungování společenství v mateřské škole

Oceňujeme pozitivní příklady spolupráce a vzájemné pomoci.

KOB 05: Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých

Učíme děti, jak řešit konflikty nenásilnou cestou a jak požádat o pomoc.

KOB 06: Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

Učíme děti vhodným způsobům, jak nespravedlnost pojmenovat a řešit (například požádat dospělého o pomoc, postavit se za kamaráda).

KLÍČOVÁ KOMPETENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ**KPS 01: Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci**

Modelujeme a trénujeme s dětmi asertivní odmítnutí (např. hraní rolí).

Diskutujeme s dětmi o tom, komu se mohou svěřit, pokud se setkají s nepříjemným chováním.

KPS 02: Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého

Vytváříme situace, kdy je potřeba spolupracovat a žádat o radu či pomoc.

KPS 03: Pojmenuje vlastní silné stránky

Věnujeme individuální pozornost a poskytujeme zpětnou vazbu k rozvoji silných stránek.

KPS 04: Projevuje důvěru v sebe sama

Vytváříme příležitosti, kde mohou děti zažít úspěch.

KPS 05: Vyjadřuje svůj názor

Vytváříme prostor, kde je každý názor vyslechnut a respektován.

KPS 06: Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým

Povzbuzujeme děti, aby si všímaly, jak se cítí ostatní, a nabízely jim pomoc.

KPS 07: Rozlišuje vhodné a nevhodné chování

Využíváme situační a dramatické hry k procvičení rozlišení chování.

KPS 08: Chová se v souladu se základními společenskými pravidly

Upozorňujeme na pozitivní příklady dodržování pravidel.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI A PRACOVNÍ**KPR 02: Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností**

Vytváříme projekty, kde děti samy rozhodují o výběru prostředků.

KPR 03: Ke změnám přistupuje jako k příležitostem

Nabízíme příklady, kdy změna přinesla zajímavý výsledek nebo zážitek.

KPR 04: Dokáže měnit cesty k dosažení cíle

Oceňujeme snahu o nalezení nového postupu.

KPR 06: Organizuje a realizuje svoje činnosti

Učíme děti, jak si vytvořit jednoduchý plán činnosti.

KPR 07: Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi

Učíme děti základním komunikačním dovednostem a kompromisu.

KPR 08: Spolupodílí se na společných rozhodnutích

Respektujeme názor každého a vysvětlujeme význam demokratického rozhodování.

KPR 09: Oceňuje práci i úsilí druhých

Diskutujeme o tom, proč je důležitá nejen práce, ale i snaha.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

KRP 01: Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů

Povzbuzujeme děti k tomu, aby o svých chybách mluvily a učily se z nich.

KRP 02: Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti

Pomáháme dětem připomínat si předchozí zkušenosti a využívat je v nových situacích.

KRP 04: Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací

Společně diskutujeme o různých nápadech a jejich výsledcích.

KRP 05: Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli

Diskutujeme s dětmi o možnostech a následcích jednotlivých řešení.

KRP 06: Tvořivě pracuje s informacemi

Umožňujeme dětem prezentovat výsledky své práce různými způsoby (výtvarně, slovně, pohybem).

KRP 07: Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů

Zařazujeme projekty, kde děti využívají různé zdroje ke splnění úkolu.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE KULTURNÍ

KKT 01: Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí

Seznamujeme děti s místními kulturními tradicemi, svátky a událostmi.

KKT 02: Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty

Nabízíme dětem různé umělecké zážitky (poslech hudby, návštěva výstavy, dramatizace pohádky).

KKT 03: Zapojuje se do tvůrčích činností

Podporujeme spontánní hru a improvizaci.

KKT 04: Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

Zařazujeme aktivity zaměřené na poznávání různých kultur, svátků a tradic.

Využíváme příběhy, pohádky a písně z různých kultur.

KLÍČOVÁ KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

KDI 01: Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe

Podporujeme děti v samostatném i skupinovém využívání technologií při projektech a hrách.

KDI 02: Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií

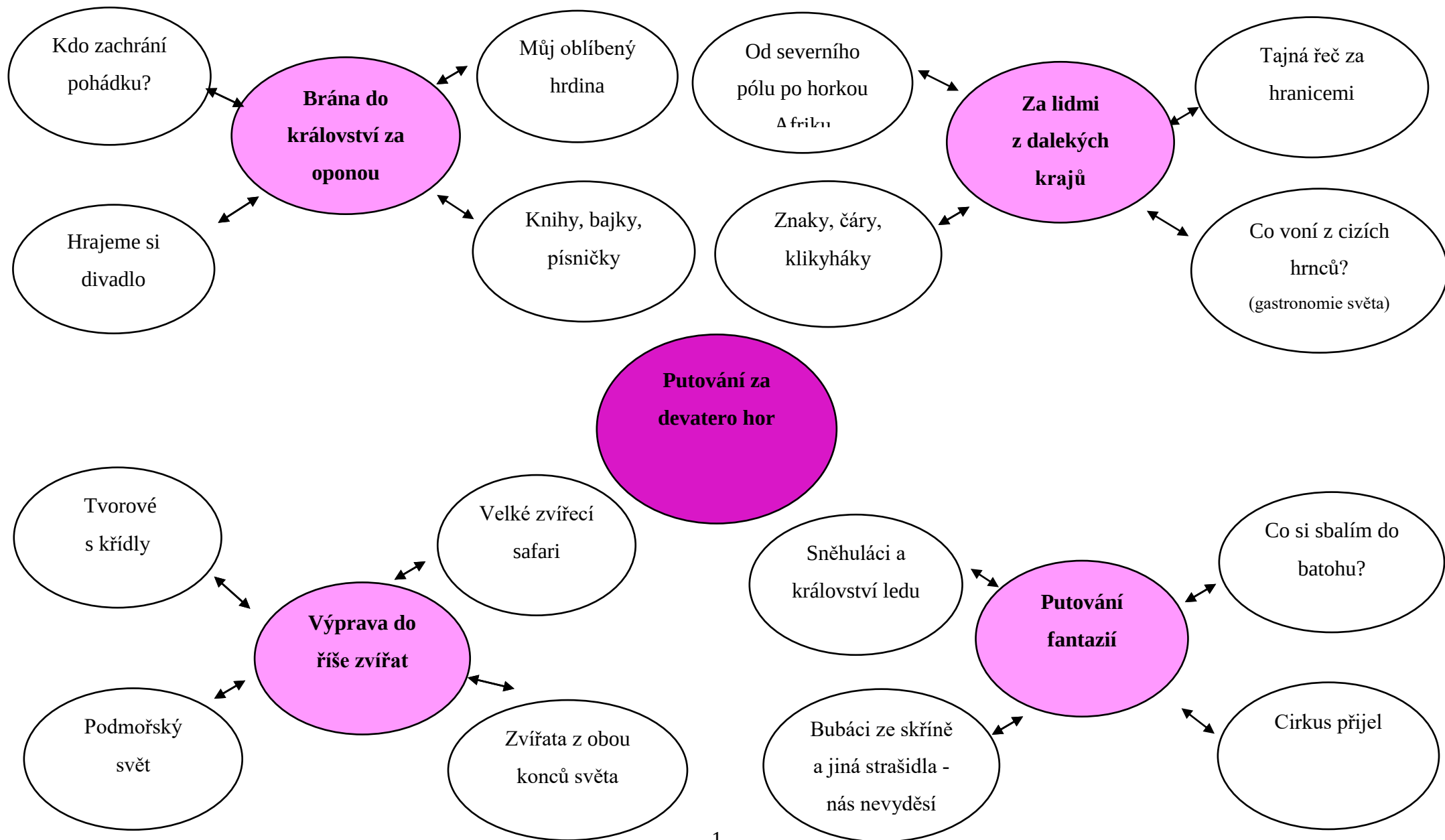
Používáme modelové situace a příběhy k poznání možných rizik (např. závislost, nevhodný obsah).

KDI 03: Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

Využíváme didaktické hry a digitální aplikace zaměřené na základy programování (např. práce s robotickými hračkami, interaktivní programovací prostředí pro děti).

RIZIKA:

Nedostatek času nebo jeho špatná organizace; Nedostatek příležitostí k poznávání kultury a umění; Negativní přijetí či odmítnutí sdělení dítěte; Nedostatečná osvěta tématu; Osobní zaujatost; Řešení problému za dítěte; Nevhodný vzor; Předávání jednotných šablon, materiálů a postupů; Nedůvěra k dítěti; Jednotná nabídky podnětů, absence reflexe; Xenofobní přístup k jedincům z jiného okolí; Nedostatečný prostor pro poznávání přínosů a rizik užívání technologií.

6.2

Projekty a programy

Projekt v mateřské škole chápeme jako ucelenou vzdělávací činnost, která propojuje různé oblasti učení a umožňuje dětem aktivně objevovat, zkoumat a vytvářet vlastní řešení. Děti se podílejí na plánování i realizaci projektu, učitel je jejich průvodcem a partnerem. Délka projektu i realizace plánovaného obsahu záleží na aktuálním zájmu, potřebách a možnostech dětí. Časové plánování se odvíjí od aktuální situace, abychom pronikli do hloubky tématu a nabídli dětem co nejširší spektrum poznatků. Jejich realizace probíhá v rámci jednotlivých tříd či formou hromadnou (zábavné dopoledne či odpoledne pro celou MŠ). Některé projekty jsou krátkodobé (jednodenní), jiné dlouhodobé (týdenní či delší). Do projektu se snažíme zapojovat zákonné zástupce dětí a také širokou veřejnost.

JEDNORÁZOVÉ PROGRAMY:

Programy realizované jako jednotlivá akce, často s externími partnery.

NÁZEV: Divadelní představení, Výukové programy v knihovně (+ muzikohrátky), muzeu, na farmě, v nemocnici, u včelaře; návštěva hasičů, záchranářů, canisterapeuta nebo policie.

HLAVNÍ SMYSL A ÚČEL: Obohacení vzdělávacího programu o nové zkušenosti, spolupráce s komunitou.

FORMA: návštěva kina, divadla, objektů souvisejících s tématem/ odborníkem

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ: PDO 03, ASO 03, ZEH 01, SLK 02

OČEKÁVÁNÉ KOMPETENCE: K KU 03, K KU 04, K KO 03, K KO 05, K RP 06, K RP 07, K KT 02

DLOUHODOBÉ PROJEKTY:

Programy realizované jako více týdenní nebo měsíční akce, často s externími partnery.

NÁZEV: Plavání

HLAVNÍ SMYSL A ÚČEL: pomoci dětem překonávat strach z vody, upevňovat fyzickou zdatnost a podporovat základy sportovních aktivit. Rozvíjet samostatnost a relaxaci, sounáležitost s vodou.

FORMA: Kurz plavání probíhá pod vedením SSRZ Havířov v deseti lekcích dle zájmu rodičů. Je uskutečňován na jaře nebo na podzim.

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ: PHJ 01, PHJ 02, OZD 03, SAE 05

OČEKÁVÁNÉ KOMPETENCE: K KU 02, K KU 04, K KO 05, K OB 05, K PR 05

NÁZEV: Sport'áček

HLAVNÍ SMYSL A ÚČEL: Rozvoj fyzické zdatnosti, seznamování s různými sporty a jejich pravidly, podpora týmové práce a smyslu pro fair-play.

FORMA: probíhá v prostorách haly nebo tělocvičny základní školy, koná se 1x týdně

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ: PHJ 01, PHJ 02, OZD 03, SAE 06

OČEKÁVÁNÉ KOMPETENCE: K KU 02, K KU 04, K KO 05, K OB 05, K PR 07

NÁZEV: Sportujeme se Sokolem

HLAVNÍ SMYSL A ÚČEL: Rozvoj fyzické zdatnosti i psychické odolnosti, sounáležitosti se skupinou.

FORMA: v rámci jedné třídy, přizpůsobené věku a potřebám skupiny

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ: PHJ 01, PHJ 02, OZD 03, FZD 01, SAE 06

OČEKÁVÁNÉ KOMPETENCE: K KU 02, K KU 04, K KO 05, K OB 05, K PR 07, K PS 02

NÁZEV: Ekologický projekt

HLAVNÍ SMYSL A ÚČEL: Rozvoj a podněcování kladného vztahů k živé přírodě.

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ: ZKV 05, ZPO 05, ZPO 06, JAR 02, PMP 01, MOP 01

OČEKÁVÁNÉ KOMPETENCE: K OB 01, K OB 02, K RP 04, K PR 03, K PR 07, K DI 01

NÁZEV: Polytechnické tvoření z přírodnin

HLAVNÍ SMYSL A ÚČEL: seznámit děti s přírodninami, jejich sběr, uskladnění, manipulace s náradím a náčiním, podpora kreativního myšlení, kooperace mezi dětmi nebo dětmi a rodiči. Zapojení smyslů -čich, hmat, sluch. Poznávání materiálů, bezpečnost práce, rozvoj jazyka – popis práce nebo předmětů

FORMA: Podzimní odpolední či dopolední tvoření dětí nebo dětí a rodičů, výstava prací

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ: PZI 02, MOP 07, MOP 01, ZKV 04

OČEKÁVÁNÉ KOMPETENCE: K PS 04, K PS 08, K PR 01, K PR 02, K PR 09, K RP 06, K KT 03, K DI 03

ŠKOLNÍ PROJEKTY:

Projekty, do kterých jsou zapojeny všechny třídy a někdy také rodiče.

NÁZEV: **Školní slavnosti**

- Zahradní slavnost – ve spolupráci s Klubem rodičů akce pro rodiče
- Podzimní akce: Jablkobraní, Dýňohrátky, Bramboriáda, Drakiáda
- Světluškový průvod – společná akce s rodiči
- Jarmark
- Vánoční setkávání s rozsvěcováním vánočního stromčku a zpívání koled – společná akce s rodiči
- Poeta roku
- Sportovní olympiáda – zimní či letní se zapojením rodičů
- Čarodějnické řádění
- Radovánky – oslava Dne dětí + vystoupení pro rodiče

HLAVNÍ SMYSL A ÚČEL: Podpora a upevnění spolupráce mezi třídami. Posilování vztahů s komunitou, výchova k občanské odpovědnosti.

OČEKÁVÁNÉ VÝSLEDKY UČENÍ:

OČEKÁVÁNÉ KOMPETENCE: K KU 02, K KU 04, K OB 04, K OB 05, K PS 01, K PS 02, K PS 04, K PR 01, K PR 03, K PR 05, K PR

POPIS IMPLEMENTACE TŘÍDNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PLÁNU - VZDĚLÁVACÍ OBSAH NA ÚROVNI TŘÍDY

1. Organizace vzdělávacího procesu

Práce s měsíčním nebo týdenním plánem:

Učitelé budou plánovat vzdělávací činnosti podle integrovaných bloků či projektů v ŠVP PV, které odpovídají cílům a očekávaným výsledkům dle RVP PV.

Plán bude obsahovat konkrétní aktivity, metody a formy práce a očekávané výsledky učení.

Flexibilita plánu:

Vzdělávací obsah bude upraven podle aktuálních potřeb a zájmu dětí ve třídě.

Plány budou otevřené a umožní reagovat na aktuální situace, sezónní témata nebo spontánní zájem dětí.

2. Individualizace vzdělávacího obsahu

Učitelé budou činnosti dělit podle věku a individuálních schopností dětí (v mladší věkové skupině jednodušší činnosti, u předškoláků složitější a komplexnější úkoly).

Podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

Vzdělávací činnosti budou přizpůsobeny dětem se speciálními vzdělávacími potřebami tak, aby měly rovnou příležitost k rozvoji.

Poskytována bude individuální podpora a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními.

Začlenění nadaných dětí:

Pro nadané děti budou připravovány náročnější úkoly a aktivity, které je budou motivovat a podporovat jejich další rozvoj.

3. Metody práce ve třídách:

Hra: Hlavní metodou bude hra a hravé aktivity, které umožní dětem získávat nové dovednosti a znalosti přirozenou cestou.

Projektové vyučování: Učitelé budou pracovat s krátkodobými i dlouhodobými projekty, které dětem umožní zapojit se do řešení konkrétních situací a poznávat svět kolem sebe.

Tematické integrované bloky: Učitelé budou vzdělávací obsah integrovat do tematických bloků, které propojují více vzdělávacích oblastí (zahrnující poznávání živé i neživé přírody, matematické a čtenářské dovednosti i výtvarné aktivity).

Individuální a skupinová práce: Učitelé budou kombinovat individuální práci s dětmi, která umožňuje cílenou podporu a skupinové aktivity, které rozvíjejí sociální dovednosti a kooperaci.

Experimentální činnost, pokusy: Děti budou vedeny k objevování, zkoumání a experimentování, aby samostatně rozvíjely svou zvědavost, kreativitu a kritické myšlení.

4. Práce s klíčovými kompetencemi:

Kompetence k učení: Učitelé zařadí činnosti, které podněcují zvědavost a chuť učit se.

Klíčové kompetence komunikační: Učitelé podporují komunikaci v běžných situacích s dětmi i s dospělými. Vedou ke kultivaci projevu, v souladu se základními pravidly komunikace.

Klíčové kompetence k občanství a udržitelnosti: Děti budou vedeny k respektování pravidel a hodnot, ochraně životního prostředí a pomoci druhým.

Klíčové kompetence osobnostní a sociální: Vzdělávací obsah bude zaměřen na podporu přátelských vztahů, spolupráce a řešení konfliktů.

Klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní: Učitelé podporují děti v rozvíjení svých nápadů, využití příležitostí. Vytvoří podněty pro základy pracovních dovedností a vztah k práci.

Klíčové kompetence k řešení problémů: Dětem budou nabízeny situace, ve kterých mohou hledat vlastní řešení a rozhodovat se.

Klíčové kompetence kulturní: Aktivita zahrnující kulturní a uměleckou rozmanitost.

Klíčové kompetence digitální: Učitel plánuje činnosti, které podněcuje informatické myšlení.

5. Reflexe a vyhodnocení vzdělávacího procesu:

Průběžné sledování a hodnocení: Učitelé budou průběžně sledovat pokroky dětí, jejich zájem a potřeby a podle toho budou aktuálně upravovat vzdělávací obsah v TVP PV.

Záznamy o vzdělávacím pokroku: Učitelé využívají průběžné pedagogické diagnostikování, které bude sloužit jako podklad pro další plánování vzdělávací nabídky a komunikaci s rodiči.

Vyhodnocení tematických celků: Na konci každého tematického bloku či projektu budou učitelé vyhodnocovat, co se dětem podařilo, co je potřeba dál rozvíjet a jaké úpravy provést v dalším plánování.

6. Spolupráce s rodiči:

Zapojení rodičů do vzdělávacího obsahu: Informování rodičů o průběhu vzdělávání a možnost zapojení do některých projektů nebo aktivit - zveřejnění plánu v šatnách u tříd i s daty akcí na daný měsíc, prezentace písni, básní, říkadel – aby rodič mohl aktivně pracovat s dětmi doma.

7 AUTOEVALUACE

7.1 Oblasti autoevaluace

Školní vzdělávací program je pro MŠ závazným východiskem pro zpracování třídních vzdělávacích programů. Pedagogové vycházejí z poznatků o dětech, z podmínek prostředí, ze zpětné vazby vlastní práce – evaluace a z námětů rodičů. Závazné je směřování k cílovým kompetencím Rámcového vzdělávacího programu a postupné naplnění daných podtémat formálního kurikula v průběhu tříletého období.

Pedagogové si dle svého uvážení rozpracují pro daný školní rok podtémata do vybraných tematických částí, k nim přiřadí očekávané kompetence a očekávané výsledky učení dítěte, naplánují třídní akce, uvedou školní akce k dané tematické části.

Autoevaluace v mateřské škole se zaměřuje na následující klíčové oblasti:

1. Vzdělávací proces

- Hodnocení obsahu vzdělávání a jeho souladu s RVP PV a ŠVP.
- Posouzení efektivity metod, forem práce a výsledků vzdělávání dětí.
- Zpětná vazba na podporu rozvoje kompetencí dětí a jejich připravenosti na školní docházku.

2. Podmínky vzdělávání

- **Materiální podmínky:** Kvalita vybavení, hraček, pomůcek a zázemí.
- **Personální podmínky:** Odbornost pedagogického týmu, jeho profesní rozvoj a spolupráce.
- **Organizační podmínky:** Hodnocení organizace školního dne a přizpůsobení individuálním potřebám dětí.
- **Prostorové podmínky:** Vytvoření bezpečného a podnětného prostředí pro vzdělávací aktivity.

3. Řízení školy

Posouzení efektivity vedení školy, strategického řízení, plnění dlouhodobé vize a plánů.

Kvalita komunikace mezi vedením, rodiči a pedagogickým týmem.

4. Spolupráce

Kvalita spolupráce s rodiči, jejich zapojení do vzdělávacího procesu a spokojenost s poskytovanými službami.

Spolupráce s komunitou, zřizovatelem a dalšími externími partnery.

5. Klima školy

Vztahy mezi dětmi, pedagogy a rodiči.

Atmosféra ve škole a podpora inkluzivního prostředí.

Spokojenost všech zúčastněných.

6. Sebereflexe pedagogů

Hodnocení práce pedagogů, jejich další vzdělávání a aplikace získaných dovedností.

Individuální přístup pedagogů k dětem a jejich podpora rozvoje.

7.2 Cíle autoevaluace

Autoevaluace představuje systematický proces hodnocení vlastní činnosti školy, jehož cílem je zlepšování kvality poskytovaného vzdělávání a podpory dětí. Cíle autoevaluace jsou zaměřeny na všechny oblasti fungování mateřské školy a jejich výsledky slouží jako podklad pro plánování dalšího rozvoje školy.

1. Zajištění kvality vzdělávacího procesu

- Vyhodnocování efektivity vzdělávacích metod a forem práce.
- Zjišťování, zda jsou vzdělávací cíle stanovené v Školním vzdělávacím programu (ŠVP PV) a Rámcovém vzdělávacím programu (RVP PV) naplňovány.

2. Podpora individuálního rozvoje dětí

- Hodnocení, zda škola poskytuje dostatečnou podporu individualitě každého dítěte.
- Zjišťování, jak škola podporuje rozvoj talentu, schopností a zájmů dětí.
- Posouzení, zda jsou respektovány potřeby dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a jak škola podporuje inkluzi.

3. Plánování dalšího rozvoje školy

- Identifikace silných a slabých stránek školy.
- Stanovení priorit a cílených opatření pro zlepšení kvality vzdělávání.
- Přizpůsobení vzdělávacího programu aktuálním požadavkům a potřebám dětí, rodičů i společnosti.

4. Zlepšení podmínek vzdělávání

- Hodnocení materiálních, prostorových a personálních podmínek školy.
- Identifikace potřebných investic do vybavení, prostředí a pomůcek.
- Posouzení organizačních podmínek, např. režimu dne a organizace aktivit.

5. Podpora spolupráce s rodiči

- Zjišťování spokojenosti rodičů s kvalitou poskytovaného vzdělávání a služeb.
- Posouzení efektivity komunikace mezi školou a rodiči.
- Hodnocení úspěšnosti spolupráce školy se zřizovatelem, poradenskými zařízeními a dalšími partnery.

6. Zlepšení řízení a vedení školy

- Posouzení kvality strategického řízení školy a naplňování dlouhodobých cílů.
- Zjišťování efektivity vedení pedagogického týmu, komunikace a míry motivace pracovníků.
- Vymezení možností pro podporu profesního rozvoje pedagogů a zkvalitnění jejich práce.

7. Podpora pozitivního klimatu školy

- Hodnocení atmosféry ve škole, vztahů mezi dětmi, pedagogy a rodiči.
- Posouzení míry respektování individuálních potřeb všech zúčastněných.
- Zlepšení spokojenosti dětí, rodičů a zaměstnanců školy.

8. Sebereflexe pedagogického týmu

- Podpora pedagogů ve schopnosti kriticky hodnotit vlastní práci a hledat možnosti ke zlepšení.

- Zjišťování, jakým způsobem pedagogové aplikují získané znalosti z dalšího vzdělávání v praxi.
- Hodnocení schopnosti pedagogů přizpůsobit metody práce individuálním potřebám dětí.

➤ **Využití výsledků autoevaluace**

- **Plánování změn:** Výsledky autoevaluace slouží jako podklad pro úpravu ŠVP, vzdělávacích metod a organizace školy.
- **Podpora rozvoje:** Na základě zjištění autoevaluace jsou stanovovány cíle pro další školní rok, včetně opatření ke zlepšení.
- **Informování:** Výsledky autoevaluace jsou sdíleny s pedagogickým týmem, rodiči, zřizovatelem a dalšími partnery školy.

7.3 Kritéria autoevaluace

Kritéria autoevaluace představují konkrétní ukazatele, podle kterých mateřská škola hodnotí kvalitu své práce. Jsou nástrojem ke zjišťování, zda škola naplňuje své cíle a zda poskytuje dětem kvalitní podmínky pro vzdělávání. Kritéria jsou stanovena pro jednotlivé oblasti autoevaluace tak, aby byla jasná, měřitelná a objektivní.

1. Kritéria pro vzdělávací proces

Obsah vzdělávání:

Vzdělávací cíle jsou v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV) a Školním vzdělávacím programem (ŠVP).

Obsah vzdělávání odpovídá věkovým a individuálním potřebám dětí.

Vzdělávání zahrnuje všechny klíčové oblasti rozvoje dítěte.

Metody a formy práce:

Pedagogické metody podporují aktivní účast dětí na vzdělávání.

Používané metody a formy práce respektují individualitu dítěte.

Pedagogové využívají moderní, inovativní metody, které podporují zvědavost, kreativitu a samostatnost dětí.

Výsledky vzdělávání:

Děti rozvíjejí klíčové kompetence dle RVP PV

Je zohledněn individuální pokrok každého dítěte.

2. Kritéria pro podmínky vzdělávání**Materiální podmínky:**

Škola má dostatečné vybavení didaktickými pomůckami, hračkami a materiály.

Prostředí školy je bezpečné, hygienicky nezávadné a esteticky přívětivé.

Vybavení odpovídá věkovým a individuálním potřebám dětí.

Prostorové podmínky:

Třídy a herny jsou prostorné, podnětné a umožňují různorodé aktivity.

K dispozici je bezpečný a upravený venkovní prostor pro pohybové aktivity a hry.

Personální podmínky:

Pedagogický tým je kvalifikovaný a odborně způsobilý.

Pedagogové se pravidelně vzdělávají a rozvíjejí svou profesní způsobilost.

Počet pedagogů odpovídá počtu dětí a zajišťuje individuální přístup.

Organizační podmínky:

Organizace dne je flexibilní a přizpůsobená potřebám dětí.

Denní režim poskytuje prostor pro volnou hru, vzdělávací aktivity a činnosti, pohyb a odpočinek.

Organizace vzdělávání je inkluzivní a respektuje potřeby všech dětí.

3. Kritéria pro řízení školy**Strategické řízení:**

Škola má jasně definovanou vizi, poslání a dlouhodobé cíle.

Strategické cíle školy jsou pravidelně aktualizovány na základě hodnocení a aktuálních potřeb.

Kvalita vedení:

Vedení školy efektivně řídí pedagogický tým a podporuje jeho rozvoj.

Komunikace mezi vedením a zaměstnanci je otevřená, konstruktivní a podporující.

Škola podporuje týmovou spolupráci a sdílení zkušeností.

4. Kritéria pro spolupráci

Spolupráce s rodiči:

Rodiče jsou pravidelně informováni o vzdělávacím procesu a aktivitách školy.

Škola získává od rodičů pravidelnou zpětnou vazbu a zapojuje je do života školy (např. akce, dílny, konzultace).

Rodiče jsou spokojeni se službami školy a její komunikací.

Spolupráce s externími partnery:

Škola spolupracuje s odbornými poradenskými zařízeními a dalšími organizacemi.

Kooperace s komunitou a zřizovatelem je efektivní a přínosná.

5. Kritéria pro klima školy

Vztahy mezi dětmi, pedagogy a rodiči:

Atmosféra ve škole je přátelská, podporující a bezpečná.

Vztahy mezi pedagogy, dětmi a rodiči jsou založeny na vzájemné důvěře a respektu.

Ve škole se podporuje týmová spolupráce a soudržnost.

Podpora inkluze:

Škola respektuje individuální potřeby dětí a zajišťuje rovné příležitosti pro všechny.

Inkluzivní přístup je patrný v každodenní práci pedagogů.

Spokojenost:

Děti, rodiče i pedagogové vyjadřují spokojenost s klimatem školy.

Škola zohledňuje zpětnou vazbu a podněty ke zlepšení.

6. Kritéria pro sebereflexi pedagogů

Profesní rozvoj:

Pedagogové se pravidelně vzdělávají a aplikují nové poznatky do své praxe.

Pedagogové využívají aktuální didaktické metody a postupy.

Individuální přístup:

Pedagogové respektují jedinečnost každého dítěte a podporují jeho rozvoj.

Pedagogové reflektují své postupy a hledají způsoby, jak zlepšit svou práci.

Hodnocení vlastní práce:

Pedagogové pravidelně hodnotí výsledky své práce a diskutují je s vedením školy.

Sebereflexe je součástí jejich každodenní praxe.

Stanovení jasných kritérií pomáhá naší škole nejen hodnotit kvalitu své práce, ale také plánovat konkrétní opatření ke zlepšení. Díky jejich pravidelnému používání se autoevaluace stává efektivním nástrojem pro rozvoj školy, podporu dětí i spokojenost rodičů a zaměstnanců.

7.4 Metody a nástroje pro autoevaluaci

K hodnocení jednotlivých oblastí jsou využívány různé metody, které zajišťují objektivitu a komplexnost hodnocení:

1. Dotazníky:

Pro rodiče, pedagogy a další zúčastněné strany (např. externí partnery).

Zjišťují názory na kvalitu vzdělávání, spolupráci a klima školy.

2. Pozorování:

Pozorování vzdělávacích aktivit, práce pedagogů a interakcí ve třídě.

3. Analýza dokumentace:

Hodnocení třídních knih, individuálních plánů dětí, plánů vzdělávacích činností.

4. Rozhovory a diskuse:

S dětmi, rodiči, pedagogy a vedením školy.

5. SWOT analýza:

Hodnocení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb.

Zpracování a využití výsledků

Výsledky autoevaluace jsou zpracovány do souhrnných zpráv, které jsou projednávány na pedagogických radách a vedením školy.

Tyto zprávy slouží jako podklad pro:

Úpravu ŠVP a plánování vzdělávacích aktivit.

Zlepšení podmínek vzdělávání.

Stanovení cílů pro následující období.

Informování rodičů a zřizovatele o kvalitě poskytovaného vzdělávání.

7.5 Termíny, odpovědnost a frekvence autoevaluace

Autoevaluace je plánována v pravidelných intervalech, aby bylo možné sledovat změny a zlepšení v čase. Jednotlivé oblasti jsou hodnoceny následovně:

➤ **Roční autoevaluace:**

Probíhá na konci každého školního roku (červen).

Hodnotí se: Celkový vzdělávací proces, podmínky vzdělávání, klima školy a spolupráce.

Výsledky jsou použity k revizi a aktualizaci ŠVP a k naplňování změn na následující školní rok.

➤ **Průběžná autoevaluace:**

Probíhá průběžně během roku (čtvrtletně – říjen, leden, duben, červenec).

Zaměřuje se na: aktuální vzdělávací proces, organizaci dne, spolupráci s rodiči a řešení případných problémů.

Slouží jako zpětná vazba pro operativní úpravy.

➤ **Tematická autoevaluace:**

Probíhá dle potřeby, zpravidla jednou ročně (termín dle konkrétní potřeby školy, např. březen).

Zaměřuje se na vybrané oblasti: podpora inkluze, nové metody vzdělávání nebo konkrétní projekty.

➤ **Hodnocení pedagogického týmu:**

Probíhá dvakrát ročně (leden a červen).

Posuzuje participaci pedagogů na rozvoji školy, jejich profesní růst a efektivitu ve vzdělávacím procesu.